

Salezijanska Poročila.

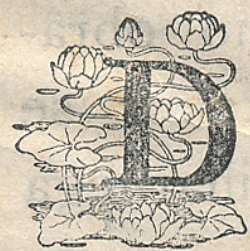
Glasilo salezijanskih sotrudnikov.

* Turin - Via Cottolengo, '32 *

VSEBINA: Sotrudnikom in sotrudnicam	1	f) Jamajka	18
Življenje don Boska	3	Odpustki salez. sotrudnikov	18
Preventivni sistem vzgajanja, I	5	Pobožnost do Marije, pom. kr.	19
Koristno razjasnilo sv. zbora	7	Milosti	20
Iz salezijanskih misijonov:		Češčenje presv. Jezusovega Srca	21
a) Začetek in razvitek v Pampi in Sev. Patagoniji	10	Pogled po svetu	22
b) Severna Patagonija	14	Življenje Savia Dominika	24
c) Matto Grosso	14	Različno	25
d) Južna Patagonija	16	Nekrolog	27
e) Argentinijska	17	Bog plačaj	28

Cenjeni sotrudniki!

Blage sotrudnice!

DON BOSKO je nehal izhajati. Šele pred tremi leti se je prvič pokazal med svet, ponižen in skromen, kakor navadno vsako delo v svojem početku, — majhen, toda goreč pospeševavec don Boskovih del.

Nezadovoljen z malo obliko, jo je kmalu spremenil in jo povečal, a ostal je še vedno ponižen.

Letos pa je izginil. Ni zamrznil, kakor tisti, ki nekaj časa hirajo in potem slabosti umrjo; — spremenil je ime in se povzdignil do „Salezijanskih Poročil.“

Slovenski salezijanci so že dolgo gojili to željo, toda število slovenskih sotrudnikov je bilo premajhno, da bi bili

uvrščeni med druge velike narode, ki imajo „Poročila“ v svojem jeziku.

Tudi zdaj je število premajhno (1), a česar manjka v številu, to je nadomestila Vaša blagodarnost in Vaša ljubezen.

In uvrščeni smo med osme velike narode (2). Ponižni slovenski narod, tako malo poznan po širnem svetu, je zaslužil vsled Vaše gorečnosti, da ga „Salezijanska Poročila“ drugih narod-

(1) Navadno je treba 10 tisoč sotrudnikov.

(2) „Salezijanska Poročila“ izhajajo v devetih jezikih: Laški (75 tisoč iztisov), španski (40 tisoč), nemški (36 tisoč), poljski (34 tisoč), francoski (33 tisoč), angleški (15 tisoč), portugalski (13 tisoč), ogrski (11 tisoč), slovenski (7 tisoč); — torej mesečno 264 tisoč iztisov.

nosti pokažejo širnemu svetu in mu naznanijo, da med tem malim narodom bijejo srca, ki se žrtvujejo za razširjanje sv. vere in za blagor človeštva.

Kako častno priznanje za slovenske sotrudnike. To priznanje naj Vas bodri, da ohranite svojo gorečnost in še nadalje delujete za razširjanje sv. vere in krščanske omike med ptujimi narodi, zlasti za povzdigo salezijanskega zavoda med ljubimi slovinci, ki je prevzel tako veličastni, a istočasno tako težavni namen — vzgojo mladine, izpostavljene v nevarnost.

Koliko dečkov, ki bi se drugači zgubili med svetom, bo zavarovanih pod varnim krilom tega zavoda, kjer bodo rastli pod vodstvom skrbnih vzgojiteljev, kakor nežne cvetice pod vrtnarjevim vodstvom, in se razvili v poštene mladence, vrle državljane. Komu bo ta čast, komu enkrat plačilo? Tistim, ki so se trudili: — gorečim sotrudnikom in pridnim sotrudnicam.

*
* *

Salezijanska poročila.

Ko je don Bosko pred 30 leti začel izdajati „Salezijanska Poročila“ v laškem jeziku, gotovo ni mislil, da se bo ponižni list v tako kratkem času tako daleč razširil. Letos se tiska v devetih jezikih, v 264 tisoč mesečnih iztisih.

Med temi devetimi jeziki je tudi naš mili slovenski. Ako smo dosegli to čast, ali se ne bomo trudili tudi mi, kakor drugi veliki narodi, da list razširimo in z razširjanjem lista pomnožimo število slovenskih sotrudnikov? Gorečnost Vaša, cenjeni sotrudniki in goreče sotrudnice, gotovo ne bo mirovala, dokler sene ures-

ničijo besede slavnega papeža Pija IX., ki pravi: „Salezijanski sotrudniki so odločeni, da storijo veliko dobrega cerkvi in družbi. Njih delovanje za izobrazbo mladine bo tekom časa doseglo toliko spoštovanja, da že vidim nele posamne družine, marveč cele vasi in mesta salezijanskih sotrudnikov.“

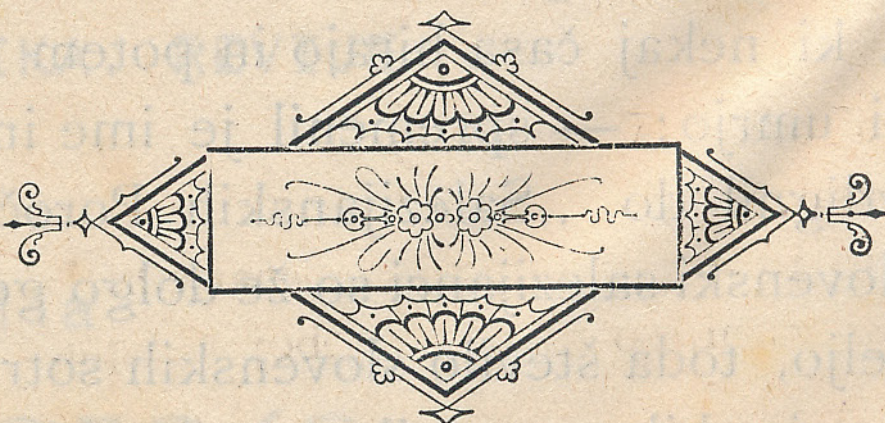
Na delo tedaj, dragi sotrudniki, goreče sotrudnice! Novi list naj Vam bo v pomoč pri Vašem delovanju!

*
* *

In kaj bo prinašal novi list?

Že naslov sam Vam pove. Poročal Vam bo o salezijanskem delovanju po širnem svetu; kazal Vam bo, da Vaša blagodarnost ni rodovitno seme vrženo na peščeno zemljo, marveč na zemljo, ki obrodi bogatih sadov. Prinašal Vam bo zanimiva poročila iz daljnih misijonov med tujimi narodi, o delovanju misijonarjev, o razširjanju sv. katoliške vere.

Ker pa je Marija Devica svetla zvezda, do katere se salezijanci zaupno obračajo v burnem delovanju, kakor se obrača mornar k severni zvezdi viharnega morja, zato Vam bo novi list pogosto govoril o mogočni Kraljici, zlasti o češčenju Pomočnice kristjanov, ki se je razširilo iz Turina daleč po svetu. Ta mogočna Kraljica naj blagoslovi novi list in naj podpira goreče sotrudnike in blage sotrudnice!

ŽIVLJENJE DON BOSKA.¹⁾

XXVII.

Prva pravila — Mladi brivec — Izpoden od doma — Materina skrb.

TRUDNI od zunajega nemira in krvavih bojev, vrnimo se za trenutek v oni mir, ki kraljuje v hiši „Pinardi,” kjer biva don Bosko z ljubljeno materjo in malim številom ubogih dečkov.

Že takoj v začetku je dal don Bosko svojim gojencem posebna pravila. Ko so zjutraj vstali, šli so v cerkev k božji službi. Med sv. mašo so molili rožni venec in litanije. Kdor je mogel, se je približal angelski mizi. Pobožnost so skončali s kratkim duhovnim branjem.

Ker takrat še niso imeli obrti doma, se je po sv. maši podal vsak k svojemu gospodarju v mesto. Opoldne so se zopet vrnili h kosilu. Vsak si je poiskal svojo skledico in se približal materi Margareti, da jo je napolnila z gorko juho. Don Bosko je nadzoroval, pokušal juho in hvalil..... včasih je pa tudi sam prijel za šefarico in delil. Mala družinica s skledicami v rokah, je počakala v kuhinji, da ji je don Bosko blagoslovil kosilo, potem se je pa vesela razšla.

O lepih dnevih so na dvorišču po dva ali trije skupaj, nekateri tudi sami, sedeli na tramovih, drugi na kamenu, nekateri v travi in se veselili božjega daru. O deževnem vremenu so nekateri ostali v kuhinji in, sede na tleh ali na klopi, veselo uživali okusno juho. Drugi so si izbrali lesene stopnjice, eden ali dva sta pa sedela med vrati na pragu..... vsi so bili veseli, kakor da bi sedeli pri bogati mizi najbolj okusnih jedil.

Po kosilu je vsak umil skledico ter jo položil na odkazani prostor. Tudi za žlico je moral vsakdo pridno skrbeti; kdor jo je zgubil, moral jo je kupiti z lastnim denarjem. Da bi bili bolj varni, so jo nosili seboj v žepu.

Ob eni so se podali zopet na delo. Lačni in trudni so se proti večeru vrnili domov, kjer jih je čakala borna večerja. Po večerji je don Bosko delil novce za kruh. Takrat še ni bilo navade, da bi don Bosko skrbel za kruh; vsak si ga je moral sam preskrbeti. Po večerji je zbral dečke v kuhinji in vsakomur dal 30 vinarjev. Te vinarje so imenovali „denar za kruh.”

Medtem ko je don Bosko delil novce, sijal je iz njegovih oči žarek ljubezni, tako drag in mil, da je vsakomur ostal globoko v spominu. „Preteklo je 50 let, a spomin na one trenutke, ko nam je don Bosko delil novce za kruh, me še danes tolaži,” tako pravi gospod Reviglio. „Njegove vsakdanje besede: Božja Previdnost dâ meni, jaz dam vam, — mi bodo ostale vedno v spominu.”

Leta 1849. je don Bosko pomnožil število dečkov.

Nekega dne vstopi k brivcu in opazi bistroglednega dečka. Takoj stopi k njemu, ga poboža in potem po stari navadi začne izpraševati:

— Kako ti je ime?

— Karol Gastini.

— Koliko si star?

— Enajst let.

— Šele enajst let in že brivec?

— Saj še ne znam, se šele učim.

— Katekizem pa znaš, kajne?

— Da.

— O, potem si pa priden. Za plačilo hočem, da me obriješ.

— Za božjo voljo, — reče gospodar, ki je poslušal pogovor, — ne izpostavljajte se v nevarnost! Deček je malo časa pri meni, ne zna še ničesar.....

— Nič ne de, enkrat bo moral poskusiti.

— A ne pri vas, častiti; skušnjo bo naredil pri drugih.

— Ta ja lepa, kakor bi bile moje baruse bolj dragocene kot drugih. Nič se ne bojte, da le ne odreže nosu, potem naj stori kar hoče.

¹⁾ Sledi po „Don Bosko” - 1906.

Deček ni vedel, koga bi poslušal. Šele tedaj, ko se gospodar ni mogel več zoperstavljati, deček s tresočo roko prime za britev in začne briti. Ubogi don Bosko se je moral smejati, a istočasno je prelivaval solze.

— Ni slabo, — je po dovršenem delu rekel dečku, — vidim, da boš postal spreten brivec.

Z zadovoljnostjo, ki mu je sijala iz bistrih oči, je sprejel deček pohvalo in bil je ponosen.

Ko se je približala nedelja, opazimo med dečki, ki so prišli v oratorij, tudi malega brivca. Mirno, kakor navadno otroci, ko prvič pridejo v tujo hišo, se približa don Bosku, in videč, da mu drugi poljubljajo roko, mu jo tudi on poljubi. Don Bosko ga je takoj spoznal; prijel ga je za roko in ga pritisnil k sebi, potem mu je zašepetal na uho ter mu rekel enotistih besed, s katerimi si je znal pridobivati srca. Od tega dne ga ni manjkalo nikdar v oratoriju.

Preteklo je nekaj mesecev. Deček je izgubil mater in je postal sirota.

Ko se je vrnil s sestrnico od pogreba, kamor je spremlil ljubljeno mater, našel je vhod v hišo zaprt. Mati ni mogla plačati stanovanja, zato je neusmiljeni gospodar zaprl vrata. Ubogi siroti sta čakali pri vratih, da ji gospodar sprejme pod streho; jokali sta, toda gospodarjevo srce, bolj trdo kot kamen, se ni omehčalo.

Približal se je večer in za večerom noč. Na pragu pred hišo sta sedeli siroti. Nista imeli več dobre matere, da bi ju tolažila in ju poklicala k sebi v zavetje. Žalostna usoda jima

je še bolj grenila izgubo matere... jokali sta in tarnali.

Pozno je že bilo. Uboga otroka sta še vedno sedela pred hišo na pragu in pričakovala pomoči.

DON BOSKO.

Kar zagledata od daleč duhovnika. Šel je po cesti, prišel mimo hiše, mimo njiju, a videl ju ni. Deček ga je spoznal; bil je don Bosko, ki se je vračal iz mesta.

— Don Bosko! — je vzdihnil deček bolestno in tihotno, kakor da bi se bal, da bi ga slišal, dasi je želel njegove pomoči.

Don Bosko se je ozrl, se približal ter spoznal Karla:

— Ti tukaj, tako pozno? Kaj delaš? — ga don Bosko skrbno vpraša.

In deček z glasom, ki mu ga jokanje večkrat pretrga, pripoveduje žalostno usodo. Don Bosku se je smilil; prijel ga je za roko in ga peljal seboj, sestrico je pa izročil krščanski ženi. Ta jo je poslala v Monferrato, kjer je v sirotišnici pobožnih redovnic v miru in svetosti skočala mladostna leta.

Nekega mrzlega jutra je naletel don Bosko na raztrganega dečka, ki je sedel ob studencu in se tresel mraza.

— Kaj delaš tu? ga radovedno vpraša don Bosko.

— Oče me je izgnal od doma, in ne vem kam iti.

— Že nisi ubogal.

— Nič nisem naredil, samo gospodar me je izpodil iz službe, ker nisem razumel nekega dela. Oče je bil hud in me je hotel tepsti, jaz sem pa zbežal.

— Kako se imenuješ?

— Andrej S...

— Si zajutrkoval?

Deček je povesil glavo ter sramežljivo in boječe odgovoril: „Ukradel sem žemljo.“

— In se nisi bal, da bi te zaprli?

Pri tem je začel deček jokati. Don Bosko ga je tolažil in ga peljal seboj v oratorij.

To leto je sprejel še dva druga gojenca. Mati videč, da število raste, je začela pre-mišljevati bodočnost in je večkrat vprašala don Boska: „Kaj jim boš dal vendar jesti?“

— Fižola in krompirja, — je odgovarjal don Bosko šaljivo in tolažil mater.

Nekoč mu mati nevoljno reče: „Če boš delal tako, ti za stara leta ne bo ostalo ničesar.“

— Nikar se ne bojte — odgovori don Bosko, — prostor v Cottolengu (1) je vedno pripravljen.

(1) Cottolengo je bolnišnica za uboge v Turinu. Ustanovil jo je častitljivi Cottolengo, don Boskov dušni vodnik. V njej je vedno nad 3000 bolnikov, ki radi uboštva ne morejo biti sprejeti v druge bolnišnice. Imenujejo jo „hišo Previdnosti“, ker božja Previdnost dan za dnem pošilja toliko, kolikor potrebujejo za vzdrževanje bolnikov.

Če je to delo božje, ne bova nikdar umrla lakote.

In Margareta je počivala mirno, ker je spoznala, da ju podpira božja Previdnost.

(Dalje).

Preventivni sistem vzgajanja.

I. V čem obstoji.

AVZONIJ Franchi v svojih spisih „o vzgoji“ primerja različne načine vzgajanja ter pravi: „Če govorimo splošno in naredimo nekaj izjem, moramo reči, da se je nekdanj grešilo s strogostjo. Vzgojevavec je bil nekako tiran, gojenec pa suženj. Ta način vzgajanja ni nikakor ustrezal človeški vzgoji. Danes pa običajno grešijo nasprotno; otrokom dopuščajo preveliko prostost, da delajo in ravna po svoji volji. Taka vzgoja stori mladino ničemurno in ošabno, in njene posledice se čutijo v poznejšem javnem življenju.“

Ali ni načina, po katerem bi se ognili v vzgoji eni in drugi skrajnosti? Prašam namreč, nili srednje poti, oznanjevalke kreposti?

Poglejmo don Boska! „Kdor ljubi don Boska,“ tako piše eden izmed najbolj slavnih njegovih učencev (1), „ga posnema v zatajevanju in požrtvovalnosti, razume njegove želje ter se po njih ravna.“ In ker don Bosko želi dobro vzgojo mladine, in je to poglobiten namen njegove ustanove, se moramo pred vsem truditi, da način njegovega vzgajanja dobro razumemo.

Kakšen je torej način don Boskove vzgoje?

Don Boskova vzgoja stoji na podlagi krščanske ljubezni ter zahteva, da zlo, če mogoče, rajši preprečimo, kakor da bi ga morali zadušiti potem, ko je že storjeno. Da to dosežemo, treba je, da pri tako vzvišenem in občutljivem opravilu pazljivo in skrbno nadzo-

(1) Primerjaj — Don Boskove ideje o vzgajanju in poučevanju in sedanje šolstvo. — Duh. dr. Fr. Cerruti D. S.

rujemo, da se izogibljemo odurnih besed ter ljubeznivo, potrpežljivo in stanovitno delujemo v blagor mladine. Le to bo premagalo voljo in omehčalo njih srca. To vzgojo imenujemo *preventivno* vzgojo.

„Dva načina vzgajanja,“ piše don Bosko, „sta bila vsekdar v navadi: *preventivni* in *represivni*. Pri represivnem načinu predstojniki najprej razložijo postave, potem pa pazijo, da prestopke odkrijejo in jih kaznujejo. Pri tem načinu mora biti prednikova beseda ostra in njegov pogled pretilen. Ogibati se mora vsakega zaupljivega razmerja s podložniki. In da poveča svojo veljavo in oblast, sme le redkokrat občevati s podložnimi in to le takrat, da kaznuje ali preti. Ta način je lahek, neutrudljiv in koristi posebno v vojaških krogih in splošno pri odraslih in pametnih ljudeh, ki lahko sami spoznajo, kaj nasprotuje postavam in predpisom.

„Drugачen in celo temu nasproten“ — nadaljuje don Bosko — „je *preventivni* način.“ Po tem načinu vzgojitelj najprej seznani gojence s pravili, potem jih nadzoruje tako, da žive vedno pod njegovim nadzorstvom. Kot ljubeči oče živi vedno med njimi, jih vodi, jim svetuje ter jih ljubeznivo opominja. S tem skrbnim nadzorstvom zapreči gojencem pot do pregreška.

Ta sistem obstoji v razsodnosti in ima kot temelj vero in ljubezen, vsled česar izključi vsako ostro kazen in se izogiblje kolikor mogoče tudi malih.

Na ta način ravno je privabil don Bosko krog sebe toliko dečkov. Vsak, ki se mu je približal, ga je ljubil; kdor ga je spoznal, ga ni več pozabil.

Niti drugači ni moglo biti. Preventivna vzgoja si tako naveže srca otrok, da občudujejo in spoznajo v svojih vzgojiteljih prave prijatelje, ki se v resnici trudijo za njihov blagor.

Ali ni tedaj opravičena želja, da bi se ta način vzgajanja vpeljal v vseh krščanskih družinah, po javnih in zasebnih zavodih, kjer se vzgojuje moška in ženska mladež? Znano je da so to storili že mnogi vzgojevalci raznih narodnosti, posebno na Angleškem. V tem kraljestvu si je kmalu po don Boskovi smrti

več zavodov, v katerih se zbira katoliška mladež, izvolilo kot zgled vzgajanja salezijski oratorij v Turinu in njegova pravila. Ustanovitelji teh zavodov so temeljito preučili življenje don Boska, njegov praktični način vzgajanja in kakor on, tako so tudi ti s tolažbo opazovali bogate sadove; slika služabnika božjega pa zavzema prvi prostor v ondodnih zavodih in semeniščih (1).

Nikdo naj pa ne reče, da ta način v praktičnem življenju, četudi poln pedagogiške modrosti, ni vedno in povsodi rabljiv, ali da danes ni več mladini primerno, kar je bilo še včeraj dobro in hvalevredno. „Bojmo se te prevare!“ nam kliče don Bosko. „Resnica je, da zunanje nevarnosti rastejo, da se množe pogubonosna sredstva, in da oblast vsak dan bolj zgublja svojo veljavo in moč; toda zapomnimo si, da je mladina v vseh časih in po vseh krajih vedno ista. Isti mora toraj ostati tudi način njenega vzgajanja. Treba je le, da podvojimo delavnost, povečamo nadzorovanje in pomnožimo gorečnost“ (2).

Če se to uresniči, imeli bomo kmalu mladino bolj utrjeno in krepotno, ki bo prinašala veselje družinam, čast domovini, korist človeški družbi.

Kadar bodo slabi ljudje in hudobni duh nehali delati zlo, tedaj bom tudi jaz nehal delati dobro; ker pa ne jenjajo oni, niti jaz ne jenjam.

DON BOSKO.

Naj kriči svet, naj presoja, naj se huduje: ako delamo dobro, prenašajmo vse, potrpiamo vse, nikar se ne strašimo — nadaljujmo stanovitno.

SV. FRANČIŠEK SAL.

(1) Tudi Frančišek Falcone v svojem zadnjem spisu *Per la riforma dei seminari in Italia — Prenovitev semenišč na Laškem* (Rim, Pustet 1906) hvali in priporoča don Boskov sistem.

Na Angleškem ima don Bosko svoje posnemačce celo med protestanti. Njihovi časopisi so prinašali nele samo njegov življenjepis, temveč so vedno tudi govorili o načinu njegove vzgoje.

(2) Don Bosco: *Le idee sull'educazione*. str. 7.

Koristno razjasnilo sv. zbora

O VSAKDANJEM OBHAJILU OTROK.

GENJENI bravci se gotovo z veseljem spominjajo koristnega odloka sv. zbora, s katerim je rimska stolica razpršila one pogubne strahove, ki so toliko vernih oddaljevali od kruha močnih — od postega sv. obhajila. Z veseljem smo ga natisnili v našem „don Bosku“ (1) ter ž njim potrdili ono, kar je pred več leti učil don Bosko, goreč razširjavec vsakdanjega sv. obhajila. Pogosto sv. obhajilo je bilo temelj njegovemu vzgajanju. Mnogim se je zdelo preveč in so obsojali njegovo delovanje, toda sv. stolica je slovesno potrdila don Boskov nauk. In ko smo brali moder odlok sv. zbora, smo morali ponavljati: „Tako je rekel, tako je učil don Bosko.“

Z istim veseljem danes objavimo koristno razjasnilo sv. zbora o pogostem in vsakdanjem obhajilu otrok.

Dvomi predloženi sv. zboru.

Kakor razvidimo iz premnogih pisem, ki so od vseh strani prihajali sv. stolici, je ves katoliški svet z veseljem sprejel odlok sv. zbora o vsakdanjem in pogostem sv. obhajilu. „Toda iz zahvalnih pisem“ — pravi poročevavec sv. zbora, „uvidimo dvome glede pogostega in vsakdanjega sv. obhajila. Med temi zaslužita zlasti sledeča posebno pozornost: dvom glede vsakdanjega sv. obhajila otrok in dvom glede bolnikov v dolgih boleznih.“

— „Ali naj bodo jedino le bolnikom odvzete dobrote, katere je podelila sv. stolica?“ vpraša pobožen in učen redovnik. „Ali ne bodo prejeli nikake olajšave tisti, ki v dolgi bolezni ne morejo držati posta? Večina duhovnikov misli, da neteščim podeliti sv. obhajilo ni nikdar dovoljeno, razun v skrajni nevarnosti.“

„Drugo vprašanje je z ozirom na otroke. Četudi je svet s popolno vdanostjo sprejel odlok sv. zbora, vendar ta odlok ne zamori popolnoma vkoreninjenih predsodkov. Bati se je, da se tudi učeni in pobožni duhovniki pokažejo negotove in preostre glede pogostega sv. obhajila otrok. Gotovo pa je, kar dokazuje razum in pa skušnja, da je pred vsem treba puščati k sv. obhajilu male otroke, da jih napolni milost Jerusa Kristusa, predno jim strasti pohujšajo srca. Duhovniki tega mišljenja ponižno prosijo, da V. Svetost blagovoli ponoviti vsem duhovnikom besede Jezusa Kristusa: „Pustite male priti k meni!“ Njih želja bo uslišana, kadar bo sv. stolica pohvalila in predložila kot zgled častitljivega Cottolenga, don Boska in druge svete in slavne apostole mladine.“

Treba je nadalje opomniti, da v več škofijah ne dovolijo, da bi se dečki in deklice, potem ko so opravili prvo sv. obhajilo, približali Gospodovi mizi poprej, kakor po enem letu, namreč o slovesnosti novega prvega svetega obhajila.

Zato sta bili predloženi sv. stolici sledeči vprašanji:

I. *Quotidiana Eucharistiae sumptio in catholicis ephebeis suaderi ne debet etiam pueris quibuscumque post susceptam primam communionem?*

Ali naj se vsakdanje sv. obhajilo priporoča po katoliških zavodih tudi vsem otrokom, ki so opravili prvo sv. obhajilo?

II. *Infirmis, qui diuturno morbo laborant, nec naturale ieiunium in sua integritate observare quaeant, nullum remedium suffragari potest, ne pane eucharistico tam longo tempore priventur?*

Ali bolniki dolgih boleznih, ki se ne morejo zdržati jedil, ne bodo imeli nikakega pripomočka, da se jih ne pusti brez sv. obhajila toliko časa?

(1) Don Bosko, april 1906.

Odgovor sv. zbora.

Dne 15 sept. 1906. po zrelostnem uvaževanju je sv. zbor sklenil:

Ad. I. *Sacrae Communionis frequentiam commendari iuxta articulum primum decreti etiam pueris, qui ad sacram mensam, iuxta normas in Catechismo Romano cap. 4. n. 63. semel admissi, ab eius frequenti participatione prohiberi non debent, sed potius eos ad id hortari; reprobata praxi contraria alicubi vigente.*

Po prvem poglavju odloka se otrokom, ki so po pravilih rimskega katekizma, pogl. 4, št. 63. opravili prvo sv. obhajilo, ne sme braniti pristopiti pogosto k mizi Gospodovi, pač pa se morajo k temu navduševati; grajamo nasprotno navado nekaterih krajev.

Drugo vprašanje, kakor je razvidno iz „Monitore Ecclesiastico,” je sv. zbor predložil sv. očetu, proseč, da bi bolnikom dolgih bolezni podelil polajšavo, da bodo mogli, če ne vsak dan, vsaj vsak mesec prejeti sv. obhajilo. Čakamo odgovora.

Medtem je pa rešeno prvo vprašanje, in odgovor je, da se vsakdanje obhajilo lahko priporoča tudi otrokom, ki so opravili prvo sv. obhajilo.

Važne opombe.

Lahko se zgodi, da priporočanje pogostega in vsakdanjega sv. obhajila v nekaterih otrocih vzbudi hinavstvo in je vzrok božjih ropov.

Res je, da bi se navodilo za pogosto sv. obhajilo moralo zajemati iz čistosti vesti in iz sadov, katere ondi prejemajo, kar se v otrocih radi raztresenosti in mlačnosti težko opazi; vendar ne manjka vzrokov, ki nam svetujejo, da moramo pogosto sv. obhajilo priporočati tudi otrokom. Vzroki so:

1. Starodavna navada sv. cerkve, ki je delila sv. obhajilo tudi otrokom.

2. Mogočen pripomoček, katerega najdejo otroci zoper skušnjave, predno se jim vzbude strasti in jim okužijo srca.

3. Zagotovilo, da sv. obhajilo podeli milost vsem, ki ne stavijo ovire, namreč vsem, ki se ne približajo s smrtnim grehom; in ako je v otrocih manjša priprava, je tem večja nedolžnost in priprostost.

4. Pogosto sv. obhajilo ustreže želji Jezusa Kristusa, ki želi imeti otroke pri sebi: „Pustite male priti k meni.”

5. Sv. cerkev je vsikdar priporočala otrokom pogosto sv. obhajilo.

6. Duh sv. cerkve glede pogostega sv. obhajila se je jasno pokazal v zadnjem odloku „Sacra Tridentina Synodus, 20 dec. m. 1.,” ki v prvi vrsti pravi, da naj bo pogosto in vsakdanje sv. obhajilo prosto vsem kristjanom brez izjeme, tedaj mladim in starim, in zato tudi otrokom takoj po prvem sv. obhajilu; v drugi vrsti še posebno priporoča sv. obhajilo v semeniščih in zavodih, ne oziraje se na starost gojencev.

Zato je sv. zbor sklenil, da se morajo otroci takoj po prvem sv. obhajilu navduševati za vsakdanje sv. obhajilo, in je zavrgel kot graje-vredno vsako nasprotno navado.

Konec.

H koncu tega prekoristnega razjasnila odprimo strani, katere nam je pustil don Bosko o preventivnem sistemu vzgajanja ter berimo: (pogl. II. VII.)

„Kakor kuga naj bo daleč od nas mnenje tistih, ki za prvo sv. obhajilo zahtevajo velike starosti, kadar se je hudobni duh že naselil v otroka z nepopisno škodo njegove nedolžnosti. Sv. cerkev je v prvih časih malim otrokom delila hostije, ki so ostajale pri sv. obhajilu.

„To kaže, kako sv. cerkev želi, da se otroci pustijo pravočasno k prvemu sv. obhajilu. Kadar otrok zna razločevati kruh od kruha in kaže zadostno znanje, naj se ne ozira na starost, in Ženin naj pride kraljevat v njegovo dušo.

„Katekizmi priporočajo pogosto sv. obhajilo. Sv. Filip Neri ga je priporočal vsakih osem dni in tudi večkrat. Tridenški zbor jasno izraža željo, da bi se vernik, kadar je pri sv. maši, tudi obhajal.”

To nam kaže, dragi sotrudniki, kako morate voditi svoje otroke k sv. obhajilu! In vas, o dečki in deklice, naj to mogočno vabilo vsak dan ali vsaj kolikor mogoče večkrat privabi h Gospodovi mizi!

Patagonija.

IZ SALEZIJANSKIH MISIJONOV.

Začetek in razvitek salez. misijonov v Pampi in Severni Patagoniji.

KAJ je bila Patagonija in kaj Pampa, ko je leta 1875. došla v Buenos Aires prva skupina salezijanskih misijonarjev pod vodstvom salezijanskega duhovnika dr. Janeza Cagliera? — Odgovorimo z besedami salezijanskega duhovnika, amerikanca Lina Carbajala, ki je spisal obširno razpravo o Patagoniji in o salezijanskih misijonih v onih pokrajinah (1).

Bila je grozna pustinja, kjer so prebivali večinoma bojoviti in drzni indijanci iz Argentine, ki so prisilili vlado, da se je morala z njimi bojovati. Velika vojska ni bila vedno kos silnim napadom krvoločnih divjakov; večkrat so uničili in pokončali vojaške čete in se s silnimi navali zaganjali na mirno prebivalstvo ter opustošili vse ali z ognjem, ali z mečem. To so edine novice o pustinja v Pampi in Patagoniji.

One daljne pokrajine s širnimi močvirji in orjaškimi gozdovi so bile zavite v gosto temo; — bile so prava skrivnost. Nihče ni znal, kaj je Pampa, kaj Patagonija; niti poročila popotnikov in jetnikov niso bila popolnoma jasna.

Nepoznana je bila pokrajina, nepoznano tudi število ondotnih bivačev. Kar so poročali indijanci sami, to je le še bolj množilo nejasnost. *Kaciki* (poglavarji divjakov) so zagotavljali, da je divjakov neštevilno, da namah lahko podjarmijo celo republiko. Njih zahteve, njih diplomatično občevanje z republiko, njih grožnje in napovedovanje vojskâ, vse to je kazalo, da jih je bilo mnogo in jako divjih. In v resnici jih je bilo nad 80 tisoč.

Nekoliko več se je vedelo o njihovi divjosti. Kako divji so bili njih običaji, pokazale so muke, s katerimi so mučili tiste, ki so padli v njihove roke. O omiki niso marali slišati, zato niti o trgovini in obrti, niti o veri in družbenem življenju.

Celo v veri so videli nevarnost in neko moč, ki bi uničila njihovo državo, zato niso marali slišati o krščanstvu. Misijonarji niso mogli ničesar opraviti. Stopiti v njih sela je bilo isto, kot postaviti v nevarnost svoje življenje. Najhujše muke, katerih se je mogel izmisliti njih svečenik, so čakale požrtvovalnega misijonarja, ki je prekoračil njih mejo. Ni tedaj čuda, da so se misijonarji izogibali nevhvaležnih krajev ter pustili v dušni temi nesrečno ljudstvo (1).

Težavno je bilo izučiti one ošabne indijance, ki so se upirali vsaki omiki in se domišljevali edine poglavarje one puščave, katere nihče ni mogel prehoditi, ne da bi postal njihov suženj.

Konečno je ukrenila vlada, da jih podjarmi ona z orožjem. Leta 1879. je bilo pripravljenih 9 tisoč argentinskih vojščakov, ki so z drznimi napadi dosegli sijajnih uspehov.

Salezijanci, ki so že prejšnje leto skušali vstopiti v ono puščavo (2), so se pridružili vojaškim četam in so skupno z njimi prekoračili mejo (3).

(1) Lino Carbajal razdeli zgodovino Patagonije v tri dlobe, v: I. Odkritje; II. Naseljevanje in preiskovanje; III. Osvajanje. Prva doba obsega 259 let (od 1520-1779); druga 100 let (od 1779-1879); tretja doba je današnja doba.

(2) Grozna nevihta je izpostavila v nevarnost življenje salezijanskih misijonarjev, duhov. Jakoba Costamagne in Evazija Rabagliatti-ja, ko sta l. 1878. pod vodstvom monsign. Espinoze hotela odpluti iz *Santa Rosa* proti Patagoniji. Že l. 1776. je dr. Janez Cagliero skušal prodrati v Patagonijo, a ni se mu posrečilo; moral se je vrniti zopet v Italijo.

(3) „Salezijanci“, tako je dne 27. aprila 1879. pisal duh. Costamagna iz *Carrhué* don Bosku, „so že sredi prebivačev v puščavi. Indijanci-Pampus, ki niso poznali Odrešenika, že govorijo, že živijo z nami, že čutijo nasledke odrešenja. Niso sanje, je resnica. Mi smo

(1) *La Patagonia*: Studi generali, S. Benigno, 1899 — *Monseñor Cagliero y las Misiones de la Patagonia*, Buenos Aires, 1904.

Odposlana vojaška četa, katere ne bomo sledili, je razdrila kraljestvo divjih indijancev, razpršila oborožena krdela in nekatera porinila onkraj Kordilijer, druga pa podjarmila argentinski republiki (1).

Nepopisno škodo je provzročito orožje, a bilo je zadnje sredstvo, katerega se je mogla poslužiti republika, ki je tako dolgo in potrpežljivo prenašala njih divje napade, ošabna izzivanja in neštevilne zločine.

Zdaj šele se je prišlo do spoznanja, kaj sta

menjem zmage in omike, naznaniteljem nove dobe — dobe miru in edinosti.

Indijanci, ki niso padli pod sovražnim orožjem, so se morali udati družabnemu življenju. To je odprlo pot do omike. Svetloba sv. vere se je pokazala in se lik jutranji zarji vzdigovala in širila ter z blagodejno svetlobo oživljala puščavo.

Kaj so tedaj storili salezijanci?

Petindvajsetletno delovanje razdelimo v štiri dobe.

Leto 1879 — Pouk med indijanci.

Patagonija in Pampa, ko so ljudje, radovedni in pohlepni za slavo in zemljo, začeli obhajati skrivnostne puščave. Vedoželjni učenjaki so preiskovali neznane pokrajine, vojaški oddelki so proučevali ono zemljo, poljedelci so si iskali boljšega zemljišča, trgovci so odpirali vsevrstne trgovine: z vseh strani so prihajale skupine in se naseljevale v dotlej nepoznanih dolinah.

Pred temi skupščinami so se pa pomikali salezijanski misijonarji s križem rešenja, z zna-

slednjič v Carrhué, v kraju, oddaljenem okrog 490 milj od Buenos Airesa, in v kratkem bomo v Patagoniji ob *Rio Negro*.“ In res so prišli 24. junija.

(1) Koliko indijancev je še ostalo živih, ni znano. Približno jih je izmed 40.000 iz Pampe moralo ostati okrog 10.000, izmed 15.000 iz *Nequena* okrog 5.000, izmed 20.000 raztresenih po pokrajinah *Rio Negro*, *Chubut* in *Santa Cruz* okrog 12.000. Od dne do dne se je število manjšalo.

I.

(1880-1888).

Doba preiskovanja.

Od leta 1880. do leta 1888. so salezijanski misijonarji prehodili najbolj obširen del Patagonije. Ravnali so se po večjih rekah, po dolinah, hribih in gorah. Tu so obiskali sela ubogih indijancev in naselbine omikancev, ondi zopet prebivavce, ki so prišli iz ptujih krajev in se ondi ustanavljali. Povsod so oznanjevali božjo besedo.

Bila je doba velikega potovanja, velike požrtvovalnosti in truda, predno so si pripravili polje. Preteklo je 9 let, in imeli so le dva ustava: v *Patagones*, odprt 20. jan. 1880, in v *Viedmi* (1), odprt meseca septembra istega leta.

(1) Viedma je glavno mesto v Rio Negru. Zdaj šteje 2000 prebivavcev in ima dva salezijanska zavoda: za

Preiskovanja so začeli meseca junija 1881. proti jezeru *Nahüel-Huapi*. Duhovnik Fagnano je spremljal četo generala Villagasa do velikega jezera in podelil sv. krst okrog 100 divjakom (1).

Ko se je začelo gibanje, je čedalje bolj rastlo.

Meseca aprila 1. 1882. je duhovnik Fagnano krstil 236 indijancev. Medtem je duhovnik Jožef Beauvoir došel v *Pringles*, da bi položil temelj prvi kapelici. Odtod je potoval ob reki *Rio Negro*, prehodil 250 km in krstil 179 odraslih. Komaj se je vrnil z dolgega potovanja, že je začel drugo ob reki *Rio Colorado*.

Najbolj sijajne uspehe je pa dosegel Dominik Milanesio, ki je bil leta 1880. imenovan župnikom v Viedmi. V svojem potovanju ob *Rio Negro* je krstil 300 divjakov. Začetkom leta 1883. je duhovnik Beauvoir obhodil pokrajino med Viedmo in Coneso. Odtod sta se podala skupno v *Roco*, kjer sta krstila sinove *kacika* (glavarja) *Manquel-a*, in potem proti *Norquinu*, ki je oddaljen 450 km od *Roce*. Potoma sta se ustavila pri drzem kaciku *Reuque-Cura* in krstila 40 njegovih indijancev. Odtod sta se obrnila proti *Norquinu*.

Že leta 1883. je predstojnik ondotnih misijonov poročal sv. očetu, da so takoj v prvem letu krstili 500 indijancev, da je bilo v dveh zavodih v Patagones preskrbljenih 69 dečkov in 93 deklic, da se je število krstov v štirih letih povzdignilo do 5328, in da so prehodili skoraj vso severno Patagonijo okrog 35 tisoč km, od reke *Limay* do jezera *Nahüel-Huapi*, in od *Neuquena* do *Norquina*.

dečke z obrtnimi in poljedelskimi šolami in meteorološki observatorijem. Šolo obiskuje 70 notranjih gojencev. — Zavod za deklice šteje 100 gojenk. Zunanjih gojencev, ki obiskujejo salezijanske šole, je nad 200. — Zdaj salezijanci zidajo veliko cerkev, ki bo najlepši okrasek tega mesta. Leta 1888. so odprli tretji ustav v *Gallegos* v srednji Patagoniji, pri izlivu anonimne reke, ki je najbolj južna reka na svetu. *Gallegos* je glavno mesto v pokrajini *Santa Cruz*: salezijanci imajo v oskrbi župno cerkev in tik nje zavod.

(1) Časnik one dobe „*L'America del Sud*“ je pod naslovom „*I veri eroi del deserto* - Pravi junaki puščave“ pisal: „Ne mislimo s tem častnim naslovom škodovati tistim, ki so v preteklem letu z orožjem v roki prodrli v puščavo naših Pamp in jih podjarmili. To častno ime po našem mnenju bolje pristaja salezijanskim misijonarjem, ki so oboroženi s samim križem in brevirjem v roki, prodrli v pustinja in dosegli nekrvno zmago sv. vere ter spreobrnili njih prebivavce h krščanstvu in omiki.

Monsignor Cagliero, oklican dne 12. novembra za Magidskega škofa in posvečen dne 8. decembra 1884., je meseca februarja 1885. odrinil na svoje vikarstvo.

Vest o njegovem prihodu se je raznesla po vsej puščavi. Z njegovim prihodom so misijoni storili novo stopinjo proti popolnosti.

Monsignor Cagliero se je l. 1887. sam podal na dolgo potovanje črez visoke gore, kjer so ga oklepale vsevrstne nevarnosti. V *Malal Cawallu* je padel raz konja in se smrtno ranil. Previdnost božja pa ni dopustila, da bi umrl junaški apostol; po dolgem je ozdravel ter nadaljeval svoje poslanstvo ob levi obali reke *Neuquem* notri do chilenske republike.

Odtod se je napotil v Punta-Arenas in obiskal misijon, katerega je pred kratkim ustanovil monsignor Fagnano, od koder se je vrnil v Buenos Aires in potem v Evropo, da si je nabral novih misijonarjev in poročal sv. očetu o neizmernem polju, ki pričakuje salezijancev v onih najbolj južnih krajih sveta. Ko se je vrnil v Patagonijo, je začel takoj zidati cerkve, zavode in sirotišnice; razpošiljal je po širnih pustinjah salez. misijonarje, ki so razširjali omiko in spreobrnili h krščanstvu vse indijance v njegovem vikarstvu.

II.

1888-1892.

Doba ustanov.

Ko so preiskali zemljo in si zbrali središča za misijonske postaje, se je začela nova doba, katero smemo imenovati dobo ustanov. V tem času so ustanovili sledeče postaje:

1888 — **Chos Malal** (glavno mesto pokrajine *Nequem*, oddaljeno 400 km od stočišča rek *Limay* in *Neuquem*). — Župna cerkev, šole in nedeljsko zabavišče.

1889 — **Pringles** (v pokrajini *Rio Negro*, oddaljen 90 km od Viedme). — Župna cerkev, šole in nedeljsko zabavišče.

1889 — **Roca** (v pokrajini *Rio Negro*, oddaljena 600 km od Viedme). — Župna cerkev in zavod sv. Mihaela z observatorijem, poljedelskimi šolami in nedeljskim zabaviščem. Razun župne imajo salezijanci še tri druge cerkve.

1891 — **Conesa** (v pokrajini *Rio Negro*,

oddaljena 200 km od Viedme). — *Župna cerkev, zavod sv. Lourenca in nedeljsko zabavišče.*

Razun teh naprav je treba opomniti še dva druga ustava in sicer v **Bahia Blanca** na jugu Buenos-Airesa s cvetočim zavodom *Don Bosco* in *župnijo Marije de las Mercedes*, kateri so l. 1894. pridružili še drugo cerkev in zavod.

III.

1892-1897.

Doba razširjanja.

To dobo razdelimo v dva dela. Prvi obsega tri leta (1892-1895) z novim preiskovanjem. Severno in srednjo Patagonijo so neustrašni apostoli v sto različnih potovanjih preiskali od *Bahia Blanca* do *Mendoza*, od izvira reke *Neuquem* do zadnje točke vikarstva. V teh potovanjih so krstili nad 15 tisoč indijancev ter jim v osmih zavodih preskrbeli hrano, obleko in vzgojo. *Rio Negro, Neuquem, Limay, Colorados* in *Chubut*, najbolj oddaljene puštinje in morja, ki obdajajo Patagonijo in Ognjeno zemljo, so bila polja salezijanskih misijonarjev. Mnogo je bilo težav in ovir: požarov, bolezni, lakote, žeje, krivic in motenja, katera so povzročali hudobni indijanci. V severni Patagoniji skoraj ni bilo sela, da bi ga ne obiskali don Boskovi sinovi in pokazali omiko. Preostajalo je le še malo tisoč divjakov, ki so se skrivali v visokih gorah.

Da bi bilo delovanje še bolj uspešno, je duhovnik Bernard Vacchina ustanovil misijonsko postajo *Chubut* z *župno cerkvijo, zavodom in šolami in nedeljsko zabavišče* v mestu **Rawsonu**. Prehodil je vse doline ob rekah *Chubut, Teca* in *Chartmata* ter povsod razširjal božjo besedo. Medtem sta pa misijonarja Milanesio in Bonacina, začeni od *Rio Negro*, prišla do reke *Chubut*. Tu sta obiskala doline ob rekah *Seco, Senger* in *Mayo*, dotlej še popolnoma nepoznane, in pri jezeru *Nuhüel-Huapi* prekoračila visoke Kordiljere.

Kasneje sta, začeni pri *Negro Muerta*, prehodila puščavo *Balcheta* ter nadaljevala svoje preiskave ob gorovju *Sierra St. Antonio* tje do *Chubuta*.

To potovanje je pokazalo novih potreb,

bodisi pri divjakih, bodisi pri naseljencih, ki so prihajali dan za dnem v večjem številu; — uvidili so potrebo novih ustavov.

In tu začenja drugi del tretje dobe.

V tem času (1895-1897) so odprli:

1895 — **Fortin Mercedes** pri Rio Colorado. *Župnija in zavod sv. Petra* z meteorologičnim observatorijem in nedeljskim zabaviščem.

1895 — **Junin de los Andes** ob obali reke *Chimelnuin*. — *Župna cerkev in zavod Marije Snežnice* z meteorologičnim observatorijem in nedeljskim zabaviščem.

Leto 1896. so posvetili misijonu v Pampi. Preiskali so velik del te obširne pokrajine in odprli v njenem središču dva zavoda: — v **General Aha** zavod Marije Brezmadežne z nedeljskim zabaviščem in župno cerkvijo; v **General Lagos** zavod sv. Roze, nedeljsko zabavišče in župno cerkev.

Leta 1897. so odprli novo cerkev Marije Pomočnice v mestu **Victorica**.

IV.

(1897-1905).

Doba izpopolnjevanja.

Ako izvzamemo misijonski postaji v *Trelewu* in *Gajmanu*, niso od leta 1897-1905 odprli nikakih novih zavodov. Niso pa prenehali z misijonskim potovanjem po daljnih puščavah in med novimi naseljenci, ki so potrebovali posebne pomoči, da niso popolnoma izgubili vere.

Misijonarji in 17 zavodov v Pampi in Patagoniji so pridobili veri in omiki vse one pokrajine, ki so bile nekoč stanovališča divjakov.

Da se je v tako kratkem času toliko storilo, to moramo najprej pripisovati gorečemu nadškofu Janezu Caglieru, vrednemu sinu velikega don Boska. On se ni oziral na trud. Kot najbolj skrben pastir je hodil po širnih puščavah in velikih močvirjih, čez visoka gorovja in orjaške gozdove — potoval je sredi tisočerihi nevarnosti in iskal izgubljenih ovčic.

V Viedmi, kjer je sedež njegovega vikarstva, videl je izrasti človekoljubno napravo, zgradbo **salezijanske bolnišnice**, ki je že tolikim siromakom olajšala bôli. Vodja bolnišnice je salezijanski duhovnik doktor Garrone, kateremu

je vlada onih pokrajin v znak odlikovanja in velike hvaležnosti podarila veliko zlato svetinjo.

Zavod v **Viedmi** se je v tej dobi razširil v obrtne in poljedelske šole, kjer se zapuščeni dečki in uboge sirote pod vodstvom krščanskih vzgojiteljev vzgojujejo v poštene mladeniče in krščanske može.

Istotako so se povzdignili zavodi in misijoni v **Rawsonu**, zavod in cerkev v **Bahia Blanca**, zavoda v **Fortin Mercedes** in v **Junin de los Andes**.

V **Viedmi** so bile hiše jako uboge. Večinoma so bile zidane z blatom, zato jih je vihar z lahkoto in večkrat podrl. Treba je bilo zidati večjih in bolj trdnih poslopij. Leta 1896. so pričeli z delom; postavili so obširen zavod za dečke, lepo škofovsko palačo, visok observatorij in novo veliko bolnišnico. Tudi *hčere Marije Pomočnice* (salezijanke) so razun otroškega vrtca odprle zavod za revne deklice.

V **Patagones** so v tej dobi olepšali zavod. Meteorologični observatorij je dobil najnovejša orodja.

Leta 1898. je monsignor Cagliero prinesel na turinsko svetovno razstavo vsevrstnih naravnih pridelkov in indijanskih izdelkov. Ko se je vrnil, prehodil je kraje goratih Kordiljer, sela ob reki *Limay* in *Rio Negro* in vse misijonske postaje v **Pampi**.

Leta 1899. je velika povoden uničila mnogo misijonskih postaj, katere so v kratkem zopet popravili.

Polje je bilo obširno, a delavcev malo. Treba je bilo iskati pomoči. Monsignor Cagliero je že dolgo gojil željo, da bi med Patagonci vzgojil poklicev. Da bi željo uresničil, zidal je v **Patagones** *salezijansko semenišče*, ki je kljub težavnemu začetku kmalu prinašalo tolažljivih sadov. Isto so storile salezijanke za deklice.

Povzdignili so tudi druge naprave. V **Roca** in v **Fortin Mercedes** so pridružili zavodu poljedelsko šolo; v **Bahia Blanca** so odprli nov zavod in po bližnjih krajih nove kapelice; v **Rawsonu** so dozidali novo bolnišnico in povečali prejšnja poslopja. Medtem so se pa misijonske postaje tako utrdile, da so pokristjanili večinoma vse Patagonske indijance.

Tako je preteklo petindvajset let salezijanskih misijonov v Patagoniji.

SEVERNA PATAGONIJA.

iz misijonske hiše v **Chos-Malal**.

(Pismo duhovnika *M. Gavotta* č. g. d. *M. Rui*).

Chos-Malal, 15. avg. 1906.

LJUBLJENI OČE!

PRED malo dnevi smo se vrnili iz misijona severno vzhodnega „Chos-Malal.“ Misijonarili smo 50 dni. Medtem smo obiskali *Kurileo, Chapua, Baranca, Bataranquil, Tril* in *Chacayco*.

V teh misijonih smo razdelili 962 obhajil, 155 krstov in blagoslovili 15 zakonov. Mnogo je bilo tudi birmanih, a števila še doslej ne morem povedati.

Črez nekaj dni se podamo proti jugu. Ostali bomo tri do štiri mesece. Ko se povrnemo, poslal bom poročila, bolj obširna, kakor danes.

Verujte, ljubljeni oče, da so ti misijoni jako težavni. Ljudstvo je raztreseno daleč okrog. Hoteč storiti nekoliko dobrega, moramo sredi snega potovati po dolгих dolinah, kjer navadno prebiva ljudstvo. V tem času nam pa mrzli in močni vetrovi še bolj kot po navadi težijo delovanje. Toda dober uspeh stori, da se težava ne čuti toliko. Videč, da to delovanje koristi dušam, vsakdo z veseljem prenaša svoj trud.

Počutimo se vsi dobro in smo pripravljeni delovati obilo. Vi pa, častiti oče, blagoslovite te narode, ki Vas ljubijo, četudi Vas ne poznajo, še posebej pa blagoslovite

ponižno udanega v. J. Kr.
duh. *M. GAVOTTO*, sal. misij.

MATTO GROSSO.

(Pismo duh. *I. Balzole* č. g. d. *M. Rui*).

Cuyabà, 26. sept. 1906.

VELČ. GOSPOD DON RUA!

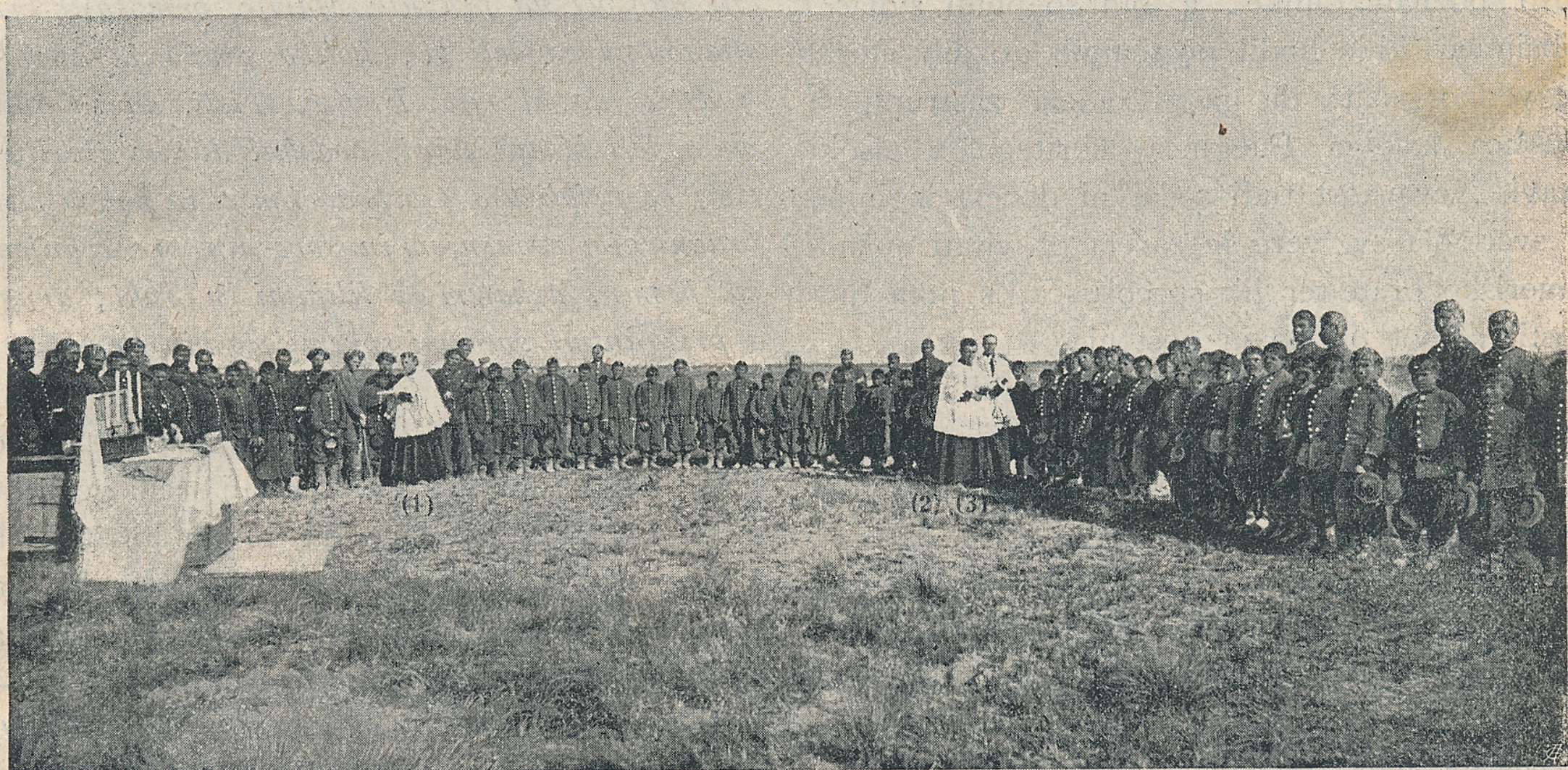
MI dolgo, odkar sem poslal kratko poročilo iz tega misijona, ki Vam je toli pri srcu in ne morem drugači, da Vam pošljem vnovič nekaj vrstic.

Verujte, častiti oče, da potrebujemo v resnici sobratov. Razvitek tega misijona je tolik, da neobhodno potrebujemo dveh dobrih in močnih lajikov. Že pred štirimi leti smo čutili potrebo, kaj šele zdaj. Odprli smo tri nove misijone in brez nove pomoči nam ni mogoče razširjati omike med ubogimi indijani. Zadostuje, da se kdo izmed nas počuti slabo, in delo je ustavljeno.

Zdaj smo res v stiski. En sobrat se je ranil na nogi, drugi na roki. Njuno delo so

niti oni. Previdnost, ki oblači cvetice na polju in ptice pod nebom, preskrbela bo tudi tem bitjem, ustvarjenim po božji podobi.

Dokler se ti naši prijatelji živeli po gozdih, in so se prvič približali nam, niso čutili nikake sramote; komaj so se pa nekoliko umikali in so imeli s čim se pokriti, začeli so se sramovati. Mnogo jih je, zlasti dečkov in deklic, ki se ne upajo več pokazati, če niso oblečeni. Nekateri si v svojih kočah odložijo obleko, komaj pa čutijo, da se bliža kdo izmed

Leto 1879 — Prvi krst indijancev v Patagoniji.

morali prevzeti drugi, ki so itak preobloženi z delom. Pomislite, kakšno je naše življenje v takih okoliščinah.

Skozi dva tedna sem moral vstajati kmalu čez polnoč, ako sem hotel izvršiti delo in potem nadzorovati indijance pri delu. A nikar ne mislite, da smo zgubili srčnost; ne nikdar! Velik napredek pri naših divjakih nas osrčuje.

Žalosti nas le to, da nimamo obleke, da bi pokrili vse indijance. Ubogi narod! Kadar kdo s svojo pridnostjo zasluži obleko, zdi se, da ni več sin divjih gozdov... Toda ker jih nimamo nikdar za vse, moramo gledati nekatere v srajci, druge v jopiču, zopet druge pokrite s cunjami, veliko pa brez vsake obleke..... in to nas žalosti.

In vendar, kaj naj storimo? Mi nismo krivi,

nas, takoj tekó in se pokrijejo..... potem nas pa s strahom zrejo, kakor tisti, ki pričakuje graje. Bog daj, da jih kmalu dostojno oblečemo.

Z globokim spoštovanjem priporočim v molitev te gozdne sinove in

ponižno udanega

duh. I. BALZOLA, sal. misij.

NB. Želje neutrudljivega misijonarja so bile spolnjene. Dne 11. novembra je odpotovalo med divjake Bororos-Coroados 11 novih misijonarjev: en duhovnik, dva klerika, dva lajika in šest katehetov. Z misijonarji je odšlo mnogo obleke in dve samopreljki.

JUŽNA PATAGONIJA

Z Otoka Dawson

(Iz poročil sal. misijonarja P. Rossi-ja, 10 avg. 1906).

BILO je bilo trpljenja med divjimi narodi južno-ameriških pokrajin, ko so pred dvajsetimi leti don Boskovi sinovi prvič stopili na ona tla, katerih še ni obsvetila svetloba sv. vere. Vsak dan je bilo v nevarnosti njihovo življenje. Fueginci (prebivavci Ognjene zemlje) niso poznali omike, a bili so polni zvijače. Misijonar, ki je hodil po temnih gozdih, moral je vedno paziti, da ga ni zadela zastrupljena puščica kakega Fueginca, skritega v visoki travi. Nevarnost tudi sedaj ni docela izginila, a svetloba sv. vere je začela obsvitati južno-ameriške brate ter jih spreobračati s pota divjosti na pot omike in poštenja.

Kako lepo se razširja v onih krajih sv. katoliška vera, nam zanimivo opisuje sal. misijonar Peter Rossi v svojih zadnjih poročilih o onih pokrajinah.

Kakor povesod, pravi misijonar, tako je tudi v teh južnih krajih sv. vera najboljši pripomoček za razširjanje omike. Za sv. vero je pa delo najboljše sredstvo. Ko so salezijanski misijonarji prišli na otok Dawson, takrat tukajšnji prebivavci še niso poznali, da si mora človek v potu obraza služiti kruh. Kakšen razloček sedaj! Vsi brez izjeme si služijo kruh z rokami. Z delom družijo molitev. Ni dneva, da ne bi molili rožnega venca in litanij. Prvi petek v mesecu se približajo angelski mizi in skupno z nami pojejo litanije k presv. Srcu.

Koliko kristjanov v omikani Evropi bi se lahko zgledovalo po teh prebivavcih. Koliko jih je, ki bi šli lahko ob nedeljah k maši, toda prezirajo kršč. dolžnost. Ubogi sinovi južno-ameriških gozdov, ki se ne ustrašijo težav, ko jim je treba izvršiti dolžnost, ki, kakor pravi misijonar, *po 28-30 km daleč pridejo ob nedeljah v cerkev, naj jim bodo učitelji!*

Tudi šolo imajo mladi divjaki. Glavni predmet je pouk krščanskega nauka, katerega se učijo z velikim zanimanjem. Veliko veselja imajo do branja. Učijo se tudi zemljepisja in računstva.

Zlasti obilo trpljenja je z odraščeniimi, ki ne

znajo brati in jih je treba učiti na pamet. Stari Elizej, tako pripoveduje misijonar, *četudi že dobro moli Oče naš, Češčno Marijo in Čast bodi, se ne more nikakor naučiti „Kakor je bilo v začetku...“ Njegov odgovor na Čast bodi... je vedno zopet Čast bodi...*

Kakor posod, kamor so prišli salezijanci, tako so razširili tudi ondi lepo češčenje do Pomočnice kristjanov. Kako se je prikupila ta nežna pobožnost, jednaka svitlemu biseru v vencu izvoljenih! *Zadostovalo bi, pravi misijonar, da bi bili navzoči na praznik Marije, pomočnice kristjanov, in videli bi, koliko zaupanja ima to ljudstvo do Marije Device. Tisti, ki so pred malo leti blodili nagi, podobni divjim živalim, zdaj se približajo Gospodovi mizi in potem med prazničnim zvonjenjem in slovesnim prepevanjem sv. pesmi, nekateri z lilijami v roki, drugi s prižganimi svečami spremljajo kip Pomočnice kristjanov.*

Kakoršno je življenje, taka njih smrt. Pred nekaj leti so umirali, kakor živali sredi gozdov. Niso imeli duhovnika, da bi jih bil tolažil, v njih srcu ni gorela luč sv. vere, da bi jim govorila o posmrtnem življenju in jih tolažila v skrajnih trenutkih, omirali so brez upanja — brez vere. Kakšen razloček dandanes! *Večkrat, pravi misijonar, sem bil pri umirajočih, ko so se bojevali s smrtjo, in poln tolažbe sem moral vzdihniti: „Kako lepa je smrt tistega, ki ljubi Marijo!“*

In nadaljuje:

Ko sem se pred kratkim vrnil iz daljnega misijona, sv. Petra in Pavla, me obvestijo, da je Stanislav, mali indijanec, prejel sv. popotnico, in da želi z menoj govoriti. Takoj sem tekel k njemu. Potem ko me je pozdravil in vprašal, zakaj ga toliko časa nisem obiskal, mi mirno naznani, da ima le še malo časa ostati na zemlji, da se bo v kratkem preselil v večnost. Skušal sem ga tolažiti, češ da še ni nevarnosti, toda on: „Saj se ne bojim,“ odgovori s smehljajočim obličjem; „tudi danes zjutraj sem molil k presveti Devici in angelu varuhu in sem vesel: le malo časa bom ostal v vical in kmalu bom prišel v nebesa.“

Videč, kako dobro je pripravljen na smrt, sem mu začel govoriti o božjem usmiljenju, o

ljubezni Marije Device, o don Bosku in o večnosti. Deček je veselo poslušal in veselja prelival solze. Čez nekaj ur je začel težko dihati; še enkrat se je ozrl na podobo Marije Pomočnice in potem mirno zatisnil oči, kakor tisti, ki se zaziblje v sladko spanje.

In kdo je bil ta Stanislav? Sin divjih staršev, ki pred malo leti še niso poznali katoliške

ARGENTINIJA.

MISIJONAR, č. g. Dominik Milanesio, ki se je pri vrnitvi v Patagonijo pomudil nekaj dni med sobrati v Uruguay-u, nam pošilja sledeča poročila:

„Iz Montevidea prepeljal sem se z malim parnikom po Rio della Plata v Buenos Ayres.

Družina omikanih indijancev v centralni Patagoniji

vere. Bral je življenje Domenika Savia in si zapisal v srce besede: Jezus in Marija mi bosta prijatelja. Na njegovem grobu lahko ponavljamo s svetim pismom: „V kratkem času je živel obilo let.“

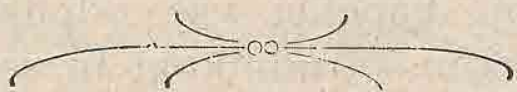
Po pravici skonča misijonar z besedami:

Sodnji dan bo pokopališče tega misijona nudilo prizor, vreden občudovanja. Že 754 krščenih indijancev, nekdanjih divjakov, pokriva blagoslovljena zemlja, in upamo, da bodo zasedli prostore zveličanih. Kakšna tolažba za nas in za naše sotrudnike!

Parnik vozi 14 ur. Ko sem stopil v veličasten zavod sv. Karla v Almagri, sem začudeno obstal pred monumentalno cerkvijo, ki se ponosno vzdiguje tik zavoda. Umetno izdelano pročelje, orjaški slopi, visoki zvonik, veličastna kupola, četudi še ne docela dovršena, krasen veliki altar, vse to dela čast gospodu inženirju, častitemu sobratu Ernestu Vespinianu, ki je izdelal lepe načrte. Zavod je jako cvetoč. Gojenci so veseli in pridni.

Tudi v Bernalu sem našel mnogo tolažbe, videč lepo število notranjih dijakov in nad 200 zunanjih, ki obiskujejo šolo.

Dobro napredujejo tudi šole v La Plati, v

Maldonadu in v Boki. V La Plati je gospod Zaminetti sezidal cerkev in povečal zavod.

V Bahia Blanca zidajo veliko dvorano in spalnico, želeč povečati število gojencev. Zdaj razun 100 notranjih obiskuje šolo 450 zunanjih dijakov.“

JAMAJKA.

 salezijanski poljedelski šoli v Jamajki, kjer že več let delujejo naši sobratje, beremo v protestantskem časopisu „Daily Telegraph“ (14. sept. 1906) sledeče:

„Posestvo g. Readinga bilo je v žalostnem stanju in morda bi bilo še zdaj v istem, da ga ni bil podedoval škof Gordob, ki ga je izročil salezijanski obrtni šoli. Večina tega posestva je bilo nerodovitnega, obširen prostor nesposoben za obdelovanje, ker samo močvirje. Kaj so storili salezijanci, don Barni in njegovi sobratje? Osušili so močvirje ter ga spremenili v rodoviten vrt, ostalo zemljišče so pa povzdignili do najvišje stopinje. Zemlja je postala vzor drugim poljedelstvom one župnije sv. Jakoba, ter jim je pokazala, koliko se lahko doseže, kadar se združita razum in obrt. Pri-delek je štirikrat obilnejši, in 60 prebivavcev si služi vsakdanji kruh pri onem poljedelstvu.“

Odpustki salezijanskih sotrudnikov.

Vsak salezijanski sotrudnik in sotrudnica, ki je v stanu milosti božje ter ima namen in voljo, da se hoče odpustkov udeležiti, more zadobiti sledeče odpustke.

A. Vsakokrat.

1. Vsakokrat ko bo molil 5 Očenašev... Česčenamarij... in Čast bodi... za blagostanje krščanstva in Očenaš... Česčenamarijo... Čast bodi... po namenu sv. očeta, postane deležen vseh odpustkov rimskih postaj, porcijunkule, Jeruzalema in sv. Jakoba v Komposteli.

2. Vselej ko bo skozi osem dni zaporedoma opravljal duhovne vaje, zadobi popoln odpustek pod pogoji, da opravi spoved in sv. obhajilo, obišče kako cerkev in moli po namenu sv. očeta.

3. Kadar obišče kako salezijansko cerkev, ali če je ni, lastno župno cerkev, oziroma lastno kapelo, če živi v družbi, se lahko udeleži mnogih in različnih odpustkov, ki so podeljeni salezijanskim cerkvam.

4. Vsakokrat ko ponovi posvetitev presv. Jezusovemu Srcu, zadobi odpustek 7 let in 7 kvadragen.

5. Vsakokrat ko podučuje streči pri sv. maši, zadobi odpustek 7 let in 7 kvadragen.

6. Vsakokrat ko s skesanim srcem opravlja dela usmiljenja, zadobi odpustek 300 dni.

7. Vselej kadar pobožno ali vsaj skesan vzdihne: *Marija, pomočnica kristjanov*, prosi za nas, zadobi odpustek 300 dni.

Odpustki v mesecu marcu.

Popoln odpustek, ako opravi spoved in sv. obhajilo ter obišče kako cerkev in moli po namenu sv. očeta o sledečih praznikih:

1. Marije Device 7 žalosti, 22 marca.
2. Cvetna nedelja, 24 marca.
3. Oznanjenje Marije Device, 25 marca.
4. Vel. četrtek, 28 marca.
5. Velika noč, 31 marca.

Nepopoln odpustek.

1. Vsak dan štiridesetdanskega posta odpustek 10 let in 10 kvadragen.

2. Vsak petek štiridesetdanskega posta, ako moli 5 Očenašev... Česčenamarij... Čast bodi... v spomin Kristusovega trpljenja, zadobi odpustek 7 let in 7 kvadragen.

3. Četrto postno nedeljo (10 marca) odpustek 15 let in 15 kvadragen.

4. Cvetno nedeljo (24 marca) odpustek 25 let in 25 kvadragen.

5. Vel. petek in vel. soboto odpustek 30 let in 30 kvadragen.

Opomba.

Teh odpustkov se zamorejo udeležiti le oni, ki so vpisani med salezijanske sotrudnike in molijo vsak dan Očenaš... Česčenamarijo... Čast bodi... z vzdihom: *Sv. Frančišek Saleški, prosi za nas*.

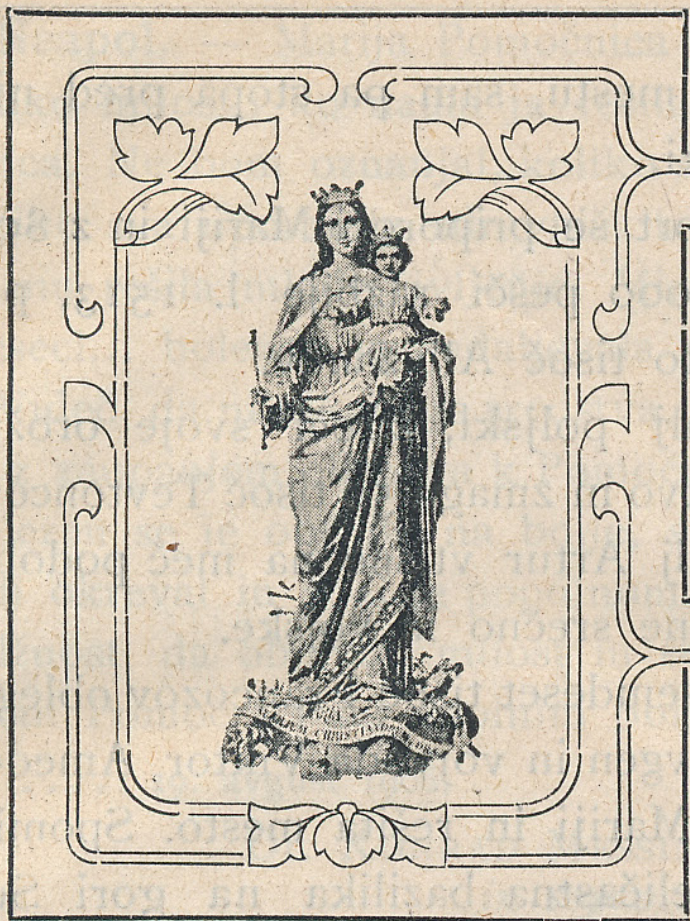
Kdor hoče zadobiti takoimenovane odpustke rimskih postaj, mora biti v stanu milosti božje, obiskati kako cerkev in moliti po namenu sv. očeta. Kdor pa hoče zadobiti popoln odpustek, opraviti mora spoved in sv. obhajilo. Zadostuje pa tudi tedenska spoved in sv. obhajilo.

Olajšave.

1. Bolniki ali okrevajoči salezijanski sotrudniki, ki brez težave ne morejo iti iz hiše, morejo zadobiti imenovane odpustke, ako doma molijo 5 Očenašev... Česčenamarij... Čast bodi.

2. Sotrudniki, ki živijo v krajih, kjer ni salezijanske cerkve, se morejo udeležiti odpustkov, katere so rimski papeži dodelili salezijanskim cerkvam, ako obiščejo lastno župno cerkev in storijo, kar je zaukazanega.

3. Sotrudniki, ki živijo v semeniščih, zavodih in drugih družbah, ako izpolnijo pogoje, lahko zadobe v svoji kapelici vse odpustke, podeljene salezijanskim sotrudnikom in salezijanskim cerkvam.

POBOŽNOST DO MARIJE, pomočnice kristjanov.

Prepričani smo, da nam v žalostnih položajih sedanjih časov ne preostajajo drugi pripomočki, kakor nebeški, in med temi mogočna priprošnja preblazene Device, ki je bila vsak čas Pomočnica kristjanov.

PIJ X.

Začetek češčenja Marije Pomočnice.

Z GODOVINA češčenja Marije Pomočnice je zgodovina njenih čudovitih del v prid krščanskemu svetu.

To češčenje izvira iz dobe prvih staršev, iz onega trenutka, ko je Bog obljubil ženo, ki bo rodila Rešitelja sveta.

Obljuba se je pretakala od roda do roda. Sv. pismo stare zaveze nam naznanja prihod Marije, njeno veličast in njeno moč. Debora, lepa Judita, pobožna Sara, hrabra Estera in druge junaške žene, ki so pomagale svojemu ljudstvu in ga rešile, nam v slavnih činih prorokujejo Devico, ki bo mogočna in lepa — rešiteljica ljudstva, *Pomočnica kristjanov*.

Ta devica se je rodila, lepa kakor lilija, ponižna in sveta. Angel ji je naznanil, da bo postala Mati Gospodova, in ona je sprejela. „*Dekla sem Gospodova, naj se zgodi njegova volja*“ je rekla ponižno in postala rešnica vsega človeštva.

Ko je potem božji Zveličar visel na križu, izročil je Marijo sv. Janezu in po sv. Janezu celemu svetu. Zaupanje do Marije se je povečalo v njegovem srcu in dalo pravi začetek nežnemu češčenju, katero je podedovalo stoletje od stoletja.

Marija je umela Sinovo željo; to je pokazala v svojih dejanjih. Pisatelji nam pripovedujejo, koliko se je trudila za rešenje sveta, za naraščaj sv. vere.

Še bolj kot v življenju, se je pokazala pomočnico po smrti.

Sv. cerkev ji pripisuje zmago nad nevarnimi krivoverci, ki so skušali otemniti svetlobo sv. vere, in ji peva čast: „*Tu cunctas haereses sola interemisti in universo mundo* — Ti sama si razdrla vse krivovere vsega sveta.“

Vzdigne se Nestorij. Ne mara pripoznati Marije za božjo mater. Krščanstvo se gane; 200 škofov v efeškem zboru zavrže Nestorija, in krivovera je zginila.

Leon III. se l. 726. vzdigne zoper češčenje svetih podob; učeni Janez Dam., Marijin častivec, se bojuje ž njim, in cekev je zmagala.

Pozneje je skušala krivovera Albižanov podjarmiti Evropo. Marija se je prikazala pobožnemu Dominiku ter mu pokazala orožje, s katerim je zmagal in krivovero zadušil.

Vzdignil se je Luter in širil zmote. Marija se prikaže Ignaciju iz Lojole in mu odkrije mogočno družbo, da je pobijala krive nauke.

Kjerkoli je trebalo, povsod je Marja delila pomoč.

V prvih treh stoletjih krščanstva, ko so se morali vsak trenutek bati kristjani, da padejo v roke krutim rabljem, je sv. Devica s pogostimi prikaznimi osrčevala mučenike in jih stvarjala bolj močne kot smrt.

Ko so Turki tisoče in tisoče kristjanov vodili v sužnost, prikazala se je Marija Janezu iz Mate in Petru Nolasku, in ustanovila sta družbi za rešenje jetnikov.

Vselej, kadar se je krščanstvo bojevalo za vero in je klicalo na pomoč Marijo Devico, vselej je zmagalo.

Narset, poveljnik cesarja Justinijana, se ni nikdar podal na bojno polje, da ne bi pribežal poprej k Mariji ter prosil pomoči, in rešil je Italijo, katero so skozi 60 let stiskali Goti.

Leta 626, cesar Heraklij kliče Marijo in v dveh slavnih bitkah zmaga Perzijane.

Vidna pomoč Marije Device zapodi l. 718. ošabne Perzijane, ki so oblegali Carigrad, in trikrat Zamurce.

V istem letu je Pelagij, arturski knez, pribežal k Mariji in z njeno pomočjo je uničil 80 tisoč Saracenov. V zahvalo je postavil veličastno svetišče.

Leta 867. se Saraceni vzdignejo zoper cesarja Bazilija. Ošabni vojvoda divjih Saracenov piše Andreju, poveljniku krščanske vojske: „Zdaj bom videl, če te bosta Marija in njen Sin rešila iz mojih rok.“ Andrej vzame zaničljivo pismo, ga pripne na podobo Marije Device ter jo prosi, naj osramoti ošabnega vojvodo; nato prime orožje in srečno zmaga divje sovražnike.

Leta 1185. izroči papež Urban II. v Marijino varstvo orožje križarjev, in pod vodstvom Gottfrieda Bouillonskega so osvobodili sveto deželo.

V vojski zoper Zamurce kralj Alfonz VIII. napne na zastavo podobo Marijino in 200 tisoč sovražnikov pade v bitki. Zastava se hrani v cerkvi v Toledu in spominja verne na Marijino pomoč.

S pomočjo Marijino Alfonz IX. premaga Saracene; Jakob, aragonski kralj, jim vzame veliko kraljestvo in iz hvaležnosti postavi svetišče na čast Mariji, mogočni Kraljici.

Filip Lepi, od vseh zapuščen, se zateče k Mariji in ona ga reši iz velike nevarnosti. V spomin na čudovit dogodek postavi svetišče in ondi pusti svoje orožje.

Filip de Valois, francoski kralj, na priprošnjo Marije premaga sovražnika. V zahvalo za milost pusti stolni cerkvi v Parizu svojega konja in kraljevo orožje.

Ivan, grški cesar, napaden od Bulgarov, Rusov in Scitov se priporoči Mariji in zmaga 300 tisoč sovražnikov.

Janez Komenski, pripisuje Mariji zmago nad Sciti. V zahvalo za milost ukaže Marijino po-

dobo voziti po mestu, sam pa stopa pred njo s križem v roki.

Simon Monfort se priporoči Mariji in z 800 konjeniki in 1000 pešči razbije l. 1513. pri mestu Tolozi sto tisoč Albižanov.

Ladislav, kralj poljski, izroči svoje orožje v Marijino varstvo in zmaga 50 tisoč Tevtoncev.

Angleški kralj Artur vtisne na meč podobo Marije in se vrne srečno iz vojske.

Leta 1786. osemdeset tisoč Francozov oblega Turin. Knez Evgen in vojvoda Viktor Amedej se priporočita Mariji in rešita mesto. Spomin na zmago je veličastna bazilika na gori Superggi.

Casale (Italia). — Že več kot eno leto so v moji župniji neznosne bolečine mučile mater velike družine. V zadnjem mesecu se je njeno zdravje tako poslabšalo, da ni bilo nikakega upanja, da bi okrevala. Od dne do dne se je bolezen hujšala. Več zdravnikov se je zbralo k posvetovanju, a vsi so obupali nad njenim ozdravljenjem.

Nekega dne se podam k njej s „Salezijanskimi Poročili“ in ji pokažem naslov „Grazie di Maria Ausiliatrice — Milosti Marije Pomočnice,“ istočasno ji pa svetujem, naj začne opravljati devetdnevno k Mariji Devici. Uboga bolnica je ubogala; ukazala si je prinesiti podobo Pomočnice kristjanov, in pričela je z velikim zaupanjem devetdnevno pobožnost.

Šest mesecev se ni mogla ganiti iz postelje. Tretji dan, videč, da so cvetice pred podobo slabo urejene, reče soprogu: „Cvetice so slabo urejene, jih bom jaz sama popravila.“ In glej, v resnici je vstala, se približala podobi in urenila cvetice... po šestih mesecih, odkar se ni ganila iz postelje. Solze hvaležnosti so polnile oči srečnega soproga in še bolj srečne matere.

Zdravniki niso vedeli, komu bi pripisovali hitro ozdravljenje. Enoglasno so trdili, da ima to hitro ozdravljenje nepoznane vzroke.

Iz hvaležnosti do Pomočnice kristjanov objavljam v imenu družine prejeto milost in priporočam vsem, naj se v stiskah in nadlogah zatekajo k Mariji, Pomočnici kristjanov.

PAVEL MINAZI, župnik.

Neapol. — Marija Pomočnica nam je izkazala veliko milost, ko nama je rešila najinega Vincenca. Ne bom oznanjal, koliko sva imela skrbi, koliko sva uporabila zdravniških predpisov, da bi mu rešila mlado življenje. Minuli so tedni in meseci... bolezen je nadaljevala v istem stanju.

Videč, da ni nikakega sredstva, ki bi pomoglo, se z zaupanjem obrneva k Pomočnici kristjanov. Bolezen se je obrnila na bolje, sin je vsak dan bolj okreval in zdaj je popolnoma zdrav. Čutim dolžnost, da objavim milost in se zahvalim mogočni Pomočnici ter spolnim obljubo.

..... 19. avgust 1906.

Dr. KONRAD MESSINA, zdravnik
in soproga.

Učimo se!

Prvi petek meseca v cerkvi presv. zakramenta v Bruselju.

... Je prvi četrtek v mesecu. Trume vernikov prihajajo od zgodnjega jutra do poznega večera v cerkev presv. zakramenta, da si v zakramentu sv. pokore očistijo duše. Nedolžni otroci se vrstijo krog spovednic, in med njimi sivolasi starčki, visoki gospodje in plemenite gospe. Pripravljajo se za prvi petek, za *zadostilno sv. obhajilo*.

Zadostilno obhajilo. Kako ljuba je ta beseda tem kristjanom. Zdi se, da prvi petek za te kristjane obstoji v sv. obhajilu, v sv. maši, v češčenju najsvetejšega zakramenta; zdi se, da obstoji v tem, kar je priporočil Jezus Margareti Alakok, blaženi častivki njegovega Srca.

Noč od četrтка do petka je čas češčenja. Plemeniti gospodje se skupno z redovniki presv. zakramenta zbirajo v cerkvi in v tihih nočnih trenutkih, ko večina ljudi počiva v spanju, klečijo in molijo; — res hvalevredna navada.

V jutru prvega petka ob sedmi uri je cerkev polna pobožnega ljudstva, pripravljenega za sv. obhajilo. V cerkvi skoraj ni vernika, da bi se ta dan ne približal Gospodovi mizi. Duhovnik se približa altarcu. Globoko tišino, ki kraljuje po cerkvi, pretrgajo nežnozveneči glasovi orgel, katere rahlo prebira Marijina hči, medtem ko jo druge spremljajo s petjem, ki se čarobno razliva po cerkvi.

Ni možno opisati, kako ti glasovi segajo v srca, kako budijo pobožnost in vzdigajo misli tje do prestola, kjer se kaže Jezus v polni slavi — tje do nebes.

Po sveti maši se vsi posvetijo presladkemu Srcu.

Posvetitev spremljajo ginljivi pripevki. „*Parce, Domine, parce populo tuo*“ prihaja iz tisoč grl.

Popoldne ob štirih se zopet zberejo k *Sveti uri*. Petje, molitev in premišljevanje družijo v molitvi ljubeča srca. Sveta ura konča z blagoslovom.

Zvečer ob osmih je nova pobožnost. Cerkev je polna do zadnjega kotička. Ta slavnost je nad vse veličastna; altar blišči v blesku električnih lučič, in kadar ljudstvo začne enoglasno prepevati slavo božjemu Srcu:

*Règne sur nous, toujours, toujours,
Divin Cœur, brûlant de tendresse;
Accomplis ta sainte promesse,
Règne sur nous, toujours, toujours*

Kralj nad nami zmer, vsikdar,
Srce zmer od ljubezni vneto;
Obljubo svojo spolni sveto,
Kralj nad nami zmer, vsikdar,

tedaj človek ne ve, kje se nahaja: duša zamaknjena spremlja glasove in se ž njimi povzdiga k presv. Srcu.

O, da bi se povsod tako častilo presladko Srce! Koliko bi bilo več milosti, koliko manj zla! Kako bi se uresničila obljuba Jezusova pri vsakem kristjanu, in kako hitro bi se spremenilo obličje te zemlje...

Češčenje presv. Jezusovega Srca med salezijanskimi sotrudniki in sotrudnicami v mesecu marcu.

(Prva številka pomeni skupino, — druga opravilo, — tretja dan, kdaj naj opravijo zadostilno sv. obhajilo. — Vsakdo naj se zapomni, pod katero skupino spada!)

1. 3, 15 — 2. 4, 12 — 3. 6, 7 — 4. 8, 21 —
5 n. 6, 10 — 6. 9, 18 — 7 n. 2, 3 — 8. 1, 16 —
9. 5, 10 — 10 n. 9, 17 — 11. 1, 8 — 12. 3, 6 —
13. 7, 11 — 14. 5, 14 — 15. 4, 25 — 16 n. 6, 31 —
17 n. 8, 10 — 18 n. 2, 24 — 19. 4, 23 —
20. 6, 20 — 21. 7, 19 — 22. 2, 27 — 23. 3, 24 —
24 n. 8, 24 — 25. 5, 2 — 26. 1, 14 —
27. 9, 6 — 28. 2, 15 — 29 n. 7, 17 — 30. 3, 11 —
31. 5, 18 — 32 n. 1, 10 — 33. 6, 19 — 34 n. 9, 24 —
35 n. 8, 31 — 36. 9, 22 — 37 n. 8, 3.

Nove častivke in častivci.

38 n. 3, 17 — Bernat Marija, Bizjak Ivana, Bogataj Apolonija, Črnilec Cecilija, Debevec Ivana, Debevec Marija, Dolinar Fani, Fakin Jozefa, Golob Lucija, Grmek Ivana, Jamar Marija, Jazbec Marija, Janko Katarina, Kalister Marija, Keršič Leop., Kos Marija, Kramerc Pavla, Lamut Roza, Mavec Alojzija, Meglič Jozefa, Oblak Helena, Oblak Mihael, Oman Minka, Pertnač Jerica, Petelin Frančiška, Petrovčič Ivana, Ramovš Ana, Senica Mar., Sožnar Martin, Žižkar Marija, Žnidaršič Ter.

39 n. 9, 3 — Arlič Marija, Ciglar Frančiška, Hrašan Ana, Hrašan Eliz., Iskrač Antonija, Jug Ana, Klemenčič Marija, Kokodir Jozefa, Kraljič Jozefa, Kranjčič Neža, Kveder Marija, Malovrh Ana, Mlinarčič Terezija, Peletri Marija, Plerčič

Terezija, Pohajač Marjeta, Ramovž Marija, Rogel Ana, Selčan Marjeta, Skrbec Frančiška, Spendal Marija, Stražišar Ant., Stock Jozefa, Šmon Marija, Topolšek Marija, Umek Jera, Vodišelj Marija, Vok Marija, Vrtič Kat., Zupan Jožef, Zupan Uršula.

40 n. 6, 17 — Čmas Alojzija, Čmas Ivana, Hauptman Marija, Klobučar Mar., Knavs Marija, Kok Ana, Korošec Marija, Kramšek Alojzija, Malovrh Ana, Matore Jozefa, Mlakar Marija, Ortl Marija, Povše Ana, Povše Marija, Pregelj Katarina, Prislán Ivana, Pul Marija, Rebar Helena, Strojanssek Marija, Škoda Marija, Šmajš Jozefa, Šmajš Rotija, Šmajš Uršula, Štrukelj Frančiška, Vašel Cec., Vašel Jozefa, Vašel Marija, Velkavrh Jerica, Vilhar Terezija.

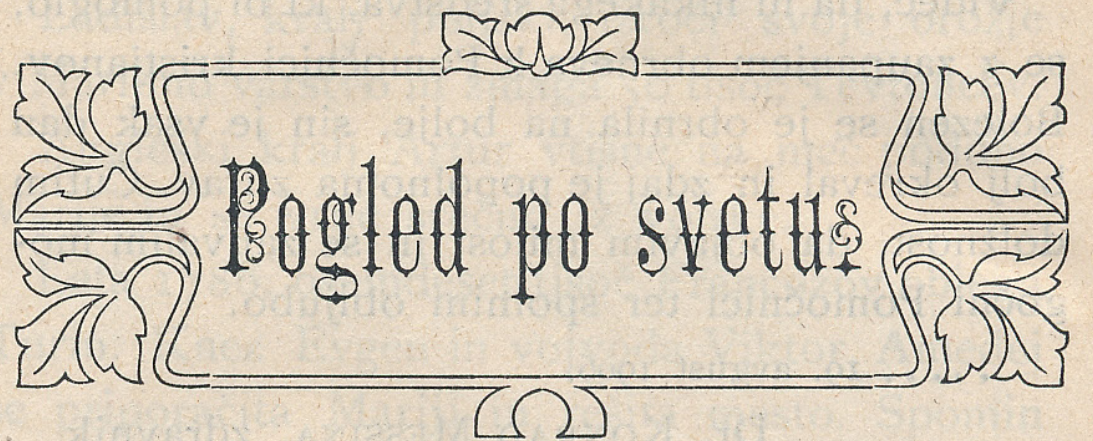
41 n. 4, 3 — Čadež Ana, Grmek Marija, Himnik Terezija, Kolar Marija, Kos Josip, Peško Marijana, Plesko Anton, Umek Ana, Urško Marija, Smode Fran, Vrečko Amaliya, Vrečko M., Peteršnik Ivana, Terjašek Neža, Žumer Jozefa, Žagar Rozalija Čede Barbara, Čede Antonija, Rott Klara, Rott Jera, Božič Marija, Brinšek Franja, Divjak Ana, Divjak Franja, Divjak Ivan, Pirc Terezija, Ilas Marija, Lapan Neža, Deželak Marija, Sicherl Gabrijela, Tepina Marija.

42 n. 7, 31 — Košir Marija, Čakš Jul., Cuzmar Marjeta, Smolej Marija, Jonko Tereza, Mlakar Marija, Janežič Milena, Janežič Olga, Žvan Marija, Vrč Marija, Luin Marija, Jerčič Marija, Bandel Marija, Luin Eliz., Pipan Leopoldina, Colja Katarina, Nemec Rozalija, Trobec Jožef, Rogel Angela, Rogel Ana, Perbar Ivana, Kristan Marija, Hež Jerica, Mejač Matilda, Fležar Franja, Oblak Helena, Jazbec Marija, Meglič Jožefa, Fakin Jozefa, Žnidaršič Terezija, Žičkar Marija.

43 n. 1, 24 — Senica Mar., Jenko Katarina, Oblak Mihael, Sožnar Martin, Montenari Ana, Sekol Marija, Rižmar Ana, Sotler Rozalija, Laharnar Marija, Guček Terezija, Kavčič Franja, Bogatej Alojzija, Pelhan Leopoldina, Stubelj Ana, Fabjan Roza, Zupan Jozefa, Medved Alojzija, Belak Marjeta, Bedrač Eliza, Pekušek Fr., Čaks Neža, Žmaker Helena, Koprivar Marija, Jug Marija, Sušnik Marija, Zajec Ana, Glevnik Nežika, Cerovšek Mar., Koprivar Ana, Kotot Antonija, Kocjan Jožefa.

44 n. 2, 10 — Rupret Tereza, Pučnik Marija, Florijan Ivana, Kuder Marija, Toplak Marija, Polak Marija, Pristovek Terezija, Čmajne Uršula, Čmajne Eliz., Osojnik Jerica, Udovč Jozefa, Kužel Marija, Muhvič Ivana, Zabukovec Jerica, Germ Marija, Kovač Amaliya, Jeraj Ivana, Selan Jakob, Selan Helena, Selan Marija, Selan Alojzij, Podšiben Marjeta, Kalister Marija, Zupanc Uršula, Kovačič Marija, Novič Marija, Petrač Marija, Lerdest Ivana, Lavrenčič Lucija, Barbič Tereza, Rogel Franja, Kaplja Alojzija, Oražen Franja.

45 n. 5, 10 — Tomazin Ana, Polj Marija, Vilhar Terezija, Cerar Ivanka, Gorjup Ivana, Gril Antonija, Čebokli Marija, Semec Marija, Kaplja Alojzija, Oražen Fran., Marn Nežika, Trobec Jožef, Malovrh Ana, Velkovrh Jerica, Krvina Mar., Mikelj Roza.

Božičnica na Rakovniku pri Ljubljani (6 jan. 1907)
— Kakor v prejšnjih letih, tako je tudi letos požrtvovalnost vrlih sotrudnikov in sotrudnic pripravila našim gojencem lepo božičnico. Ob soju tisočerih lučič, ki so se lesketale na umetno okrašenem drevesu in v svojih nemih izrazih govorile, da je njih svetloba znamenje one hvaležnosti, ki gori v srcih srečnih gojencev, se je vršila skromna, a lepa slavnost. Ni bilo nič posebnega, a kar je bilo, to je prihajalo iz src, čutečih hvaležnost. Revne besede veselih gojencev so bile voščila, izraz hvaležnosti do svojih dobrotnikov.

Lepo so se vrstile deklamacije in petje. Zadovolje je vladalo v prijazni sobani in igralo v očeh malih gojencev, ki so komaj čakali, da jih pridne sotrudnice povabijo k sebi in obdarijo. A nele gojenci, tudi blage dobrotnice so čutile radost. Pogled na vesele dečke in na otroško hvaležnost jim je vzbujal sladkost, katero občuti nežnočutno srce, ko vidi ubožca, da je vesel, da je hvaležen.

Nedolžna veselica je kmalu minula. Vsi so odšli. Dvorana je postala prazna... božično drevo je izgubilo svoj blesk. Mar je res vse minulo?... Ne; hvaležnost še ni ugasnila. Gojenci jo čutijo, jo hranijo in jo bodo vedno hranili do svojih dobrotnikov in svojih dobrotnic.

GENERAL LAGOS (Republika Argentiniya). — Goreči misijonar, duhovnik Stanislav Cynalewski, rodom poljak, je v zadnjem času ustanovil v župniji sv. Roze v *General Lagos* praktično šolo za poljedelstvo, ki bo v veliko korist omikanim indijancem onih krajev, kakor tudi mnogim poljskim družinam, ki so se ondi naselile. Poglavar onih pokrajin se veseli prekoristne naprave in se živo zanima, gotov, da se bo v kratkem in močno razvila.

PEROSA. — V Perozi so salezijanci odprli večerne šole za rokodelce ter ustanovili posebno društvo. Takoj se je oglasilo 72 odraščениh rokodelcev, ki redno obiskujejo šolo. Pričakovati je mnogo koristi.

MACERATA (Italija). — Z novim letom je monsignor Sarnari, škof v Macerati, blagoslovil novo zastavo telovadnega društva *Robur*. Zastavo je izdelala grofica Tomasini in jo darovala pridnim

je obiskal gimnazijske in obrtne šole in naposled akademijsko sobano. Tu so mu gojenci zaigrali najlepšo skladbo svojega repertoirja in ga burno pozdravljali. Prijazni deček se je vsedel h klavirju in tako umetno igral, da so se vsi čudili nenavadni spretnosti malega dečka.

ODLIKOVANJA. — Svetovna razstava v Milanu je podelila salezijanski družbi sledeča odlikovanja:

Macerata — Telovadsko društvo *Robur*.

telovadcem salezijanskega zavoda. Pri blagoslovljenju lepe zastave sta kumovala markiz Ciccolini in markiza Eliza Broulow. Goreči vladika je z ginljivimi besedami pozdravil društvo in izrekel željo, da bi rastlo društvo v številu in kreposti. Nato so novi telovadci na širnem dvorišču pokazali veliko spretnost in pustili v navzočih najboljši utis. *Robur* vsak dan bolj raste v številu in spretnosti.

SV. PAVEL (Brazilija). — *Santa Cruz*, salezijanski ilustrovani list v St. Pavlu v Ameriki, nam podaja nekaj ilustracij slavnega dečka Mieszka Horszowskega, ki je dne 31. oktobra minulega leta s petletno sestrice in svojo materjo obiskal salezijanski licej Jezusovega Srca. Mali Mieszko

1. Častni diplom prve vrste salezijanski družbi in družbi hčerâ Marije pomočnice.

2. Zlato svetinjo salez. obrtni šoli v Milanu.

3. Srebrno svetinjo salezijanskemu listu *Cristoforo Colombo* v Argentiniji.

4. Častni diplom salezijanskemu listu *L'Italiano in America* v New-Yorku.

5. Častne diplome: a) Salez. zavodu v *Aleksandriji* v Egiptu — b) Salezijanskemu zavodu v *Jeruzalemu* — c) Salez. zavodu v *Betlehemu* — d) Salezij. zavodu v *Smirni* — e) Poljedelski šoli v *Cremisanu* — f) Sal. zavodu v *Beitgemalu* na Turškem — g) Zavodu hčerâ Marije Pomočnice v Jeruzalemu.

Nov list. — Salezijanski zavod v Montevideu

je začel izdajati mesečnik "La Virgen de Don Bosco.",

Nova cerkev Marije Pom. — Dne 23. septembra je Nj. eks. monsign. Jožef Gamba, škof v Novari, blagostovil v Cavaglià novo cerkvico Marije Pomočnice, zidano v bizantinskem slogu: Cerkev je dar sal. sotrudnice gospe Celestine Boggio. O tej priliki jo je vrhovni predstojnik, č. g. d. Mihael Rua, vpisal med *častne dame Marije Pomočnice*.

LONDON. — V noči 13-14 dec. m. l. je uničil požar velik del sal. zavoda v Londonu. V zavodu se je vzgajalo okrog 500 otrok, med njimi tudi mnogo protestantov. Vzrok požara ni znan. Poprava zavoda je izračunjena na 75000 frankov.

Novi ustavi l. 1906. — V minulem letu so salezijanci odprli več novih zavodov in sicer: v *Tanjori* (Indija), *Macao* (Kitajsko), *Cosquin* (Argentina), *Medellin* (Kolumbija), *Rebeirão* (Brazilija), *Puira* (Peru), *Valdivia* (Kili), *Comayagua* (Rep. Honduras), *Rio Sangradór* (Matto Grosso). — Bilo je na ponudbo še 36 drugih zavodov, katerih pa radi pomanjkanja osebja ni bilo mogoče sprejeti.

Hčere Marije Pomočnice. — Tudi hčere Marije Pomočnice (salezijanke) so v minulem letu odprle več novih zavodov in sicer: v *Formigini* in *Genovi* (Italija), *Atahualpa* (Uruguay), *Cuzco* (Peru), *Monterrey* in *Guadalajara* (Mehika); *S. Tecla* (S. Salvador), *Medellin* (Kolumbija), *Villa Concepcion* bolnišnica (Paraguay), *Rio das Garças* (Matto Grosso).

ŽIVLJENJE SAVIA DOMINIKA, salezijanskega gojenca v Turinu. ⁽¹⁾

XIII. Duh molitve-Pobožnost do Marije Device. Šmarnice.

Z mnogimi darovi je Bog obdaril malega Dominika, toda med največje smemo prištevati ljubezen do molitve. Njegov duh je bil vedno združen z Bogom, in sicer tako, da je tudi v največjem šumu in v vsakem kraju imel misli zbrane.

Kadar je Dominik molil, bil je podoben angelu. Nič se in ganil ne z očmi, ne s telesom; njegove misli so bile le samo pri Bogu. Vsak si je mislil: to je drugi sv. Alojzij.

Vojvoda Cays, predsednik družbe sv. Alojzija, je leta 1854. videl mladeniča Dominika pri duhovnem opraviilu. Kar čudil se je nad njegovo pobožnostjo. Hotel ga je spoznati in je sklenil ž njim veliko prijateljstvo.

Čas, ki so ga imeli za odmor, je Dominik vedno razdelil. Prvo polovico je obrnil v počitek, drugo je premolil s svojimi dobrimi tovariši pred sv. Rešnjim Telesom in pred podobo Marije Device.

Še posebno pa je ljubil Marijo Devico. Vsak dan je Njej na čast nekoliko molil. V šolo grede, se ni oziral ne na levo, ne na desno. Nekateri tovariši so vedno po poti ostajali in ogledovali vsa-

kovrstne stvari, toda Dominik se ni dal premotiti. Ko so ga včasih tovariši vprašali, ali mu je dopadlo to ali ono, jim je vedno odgovil: „Ne, nisem videl.“ Nekoč ga je tovariš vprašal: „Kaj vendar misliš s svojimi očmi; saj jih imaš vendar zato, da ž njimi gledaš?“ Dominik odgovori: „Da, dragi, imam jih zato, da gledam, toda ne neumnih reči, ampak obličje božje, obličje Marije Device, ko bom prišel v nebesa. Češčenje Marijinega Srca mu je bilo posebno drago. Vedno ko je stopil v cerkev, šel je pred Marijin oltar in ondi prosil, naj mu podeli milost, da bo svojo dušo ohranil čisto, daleč od vsakih nečistih misli. „Marija,“ je klical, „jaz hočem biti vedno tvoj. Daj mi, da prej umrjem, kakor da bi storil nečisti greh!“

Vsak petek med odmorom je s svojimi tovariši šel v cerkev in tamkaj molil litanije žalostne Mater božje. Kogar je srečal, ga je povabil seboj v cerkev. Nekoč je v velikem mrazu slekel suknjo in jo podal tovarišu, da je mogel iti ž njim v cerkev.

Mesec maj je bil za našega Dominika največje veselje. Ta mesec je še bolj kot navadno častil nebeško Kraljico. Pripravil je mnogo lepih zgledov, da jih je pripovedoval svojim tovarišem in jih tako vnmel za Marijino češčenje. Vsak dan je pristopil k sv. obhajilu. Tudi tovariše je na to opominjal in jih bodril za vsakdanje sv. obhajilo. Ni mogoče popisati truda s katerim je vsak dan krasil altarček Marije majnikove Kraljice.

1) Sledi po „Don Bosko“ 1906.

XIV. Kako je hodil Dominik k spovedi in sv. obhajilu.

SKUŠNJA uči, da sta spoved in sv. obhajilo najmočnejša stebra čednosti. Pogosto prejemanje sv. zakramentov je edini in najboljši pripomoček, ki obvaruje človeka smrtnih grehov v mladosti in starosti.

V začetku, ko je prišel Dominik v zavod sv. Frančiška, hodil je vsak mesec k spovedi in sv. obhajilu. Taka je namreč navada v zavodih. Pozneje je začel hoditi bolj pogosto. Nekoč je rekel pridigar; „Mladeniči, ako hočete biti stanovitni na poti v nebesa, izpolnajte tri reči: — hodite radi in pogosto k spovedi in k sv. obhajilu, poiščite spovednika, kateremu si upate odpreti svoje srce, in nikar ga ne zamenjajte brez sile.“ Dominik je ta nasvet dobro nazumel in nele razumel, ampak ga tudi izpolnjeval.

Dominik se je spovedoval natanko in odkritosrčno, zato je bil srečen in vedno vesel. Rekel je tovarišem: „Ako imam srčne težave in bridkosti, grem k spovedniku in ta mi svetuje po božji volji. Jezus Kristus je rekel, da je spovednikova beseda beseda božja. Ako pa hočem posebno milost, tedaj pristopim k sv. obhajilu in prejmem hostijo, kjer je prav tisto telo in tista kri, katero je Jezus daroval za nas na križu nebeškemu Očetu.“

Te misli in ti občutki so osrečevali Dominika in mu sladili njegovo življenje. Odtod je izvirala tista jasnost, tisto nebeško veselje, ki je sevalo z njegovega obraza. Njegovo življenje je bilo tako, kakor je življenje tistega, ki pogosto prejema sv. obhajilo. Njegovo obnašanje je bilo brez graje. Don Bosko je nekoč poklical vse njegove tovariše in jih vprašal, ako so pri Dominiku opazili kako napako, ali sploh kako dejanje, ki bi zaslužilo graje. Cela tri leta je bil že Dominik v zavodu, a niti najmanjše slabe lastnosti niso opazili njegovi tovariši. Tako pobožno in pošteno je Dominik živel v zavodu.

Nad vse spodbudljivo in hvale vredno je bilo njegovo pripravlanje k sv. obhajilu. Zvečer, predno se je vlegel k počitku, opravil je v ta namen kratko molitev in jo sklenil: „Češčen bodi Jezus v najsvetejšem zakramentu.“ Ko je drugi dan prejel sv. obhajilo, se je lepo zahvaljeval nebeškemu Očetu. Kakor zamaknjen je klečal v klopi in pobožno molil. Ako ga niso drugi poklicali k zajtrku, je vedno pozabil, tako je bil zatopljen v svoje molitve.

Kako vesel je bil, ako je mogel ostati eno uro pred sv. Rešnjim Telesom. Vsak dan enkrat je šel gotovo v cerkev in tam molil sv. Rešnje Telo. Vabil je tudi druge, da naj gredo z njim. Molil je še posebno v ta namen, da bi zadostoval za krivice, katere storijo krivoverci in hudobni kristjani presv. Srcu, skriteму v Najsvetejšem zakramentu.

Po opravljeni dolgi spovedi, je hodil dvakrat na mesec k spovedi in sv. obhajilu, kasneje celo vsak

teden. Ko je spovednik zapazil, koliko koristi prejema deček iz svetega obhajila, mu je svetoval, da naj prejme sv. obhajilo po trikrat na teden. Pozneje je začel pristopati vsak dan. To je bil studenec, kjer je zajemal kreposti in se čedalje bolj povzdigoval na poti popolnosti.

Da bi pa bilo njegovo obhajilo še bolj rodovitno, pristopil je vsak dan iz posebnega namena k mizi Gospodovi. Sveto obhajilo je tako-le razdelil: Vnedeljo na čast sv. Trojici — v ponedeljek za svoje dušne in telesne dobrotnike — v torek na čast sv. Dominiku — v sredo na čast Materi Božji za spreobrnjenje grešnikov — v četrtek za duše v vica — v petek na čast Kristusovemu trpljenju — v soboto na čast Mariji Devici, da bi ga varovala v življenju in smrti.

Kako hvalevredna je mladina, ki rada hodi k božji službi, zlasti če rada časti sv. Rešnje Telo. Dominik je kaj rad zahajal k službi božji. Pred sv. Rešnjim Telesom je vedno pokleknil. Z veliko pobožnostjo je spremljal duhovnika, kadar je nesel sv. Rešnje Telo kot zadnjo popotnico bolnikom.

Nekoč je nesel duhovnik Najsvetejše prav mimo Dominika. Cesta je bila blatna. Dominik ni dolgo časa premišljal, kam bi pokleknil: pokleknil je v blato. Neki tovariš mu to pozneje očita, češ, da ni potrebno, da si človek umaže obleko, da Bog ne zahteva. Toda Dominik mu odgovori; „Priatelj, kolena in obleka, vse je Gospodovo; vse mora častiti in hvaliti Boga.“

Nekoč je videl Dominik vojaka, ki je stal, ko so nesli sv. Rešnje Telo mimo njega. Dominik se ni upal reči, da naj poklekne. In kaj stori? Iz žepa potegne robec, ga pogrne na tla in prosi vojaka, da naj poklekne. Besede malega dečka so osramotile vojaka; odmaknil je robec in pokleknil na tla.

(Dalje).

Nasledki dobre vzgoje.

DRUŽINA je sladko gnezdo, kjer smo se rodili, rastli in dobili prve vtise, ki so ostali neizbrisni v naših dušah. V družini smo prejeli prve, najbolj resnične izraze ljubezni; tu smo se naučili izgovarjati sladki imeni „Jezus, Marija,“ tu ljubeznivi imeni „oče in mati.“ V družini smo slišali govoriti o dolžnosti do Boga in ljudi, tu smo se naučili ljubiti vse,

škoditi nikomur. V družini smo se naučili moliti, ubogati, premagati sebe, odpustiti drugim, biti hvaležni, bežati zlo in delati dobro.

Ljubeznivo obličje, a istočasno resno, ono prijazno obličje materno nam je bilo načelo, opomin, — vse.

Kolikrat nas je spomin na stariše obvaroval hudobije in nas opozoril k dobremu delu, katerega bi brez spomina nikdar ne storili.

Več starišev, — morda bolj nesrečnih, kakor krivih, ker so nevedni, — ne pomisli, da njih govorjenje in delovanje sega v dečkovo dušo in mu vtisne spomin, katerega morda ne bo več izbrisal.

Srečni starši, ki napajajo otroke z lepimi zgledi, ter jih polnijo z nežnimi čutstvi, s čisto, popolno ljubeznijo. Bog bo blagoslovil njih delovanje, da bo rodilo bogatih sadov.

* *

Taka je bila družina grofa Ludovika in grofice, njegove soproge. V njiju hiši je bila pobožnost, ljubezen do revežev in češčenje Marije. Kadar si vstopil, si takoj opazil, da ondi vlada krščanska resnoba, zadovolje in mir, katerega toliko družin ne mara poznati, ki pod plemenitostjo skrivajo kesanje in solze, večkrat ono grozno praznoto, ki je posledica posvetnega življenja.

Prva skrb pobožnih staršev je bila krščanska vzgoja sinov. Grofica je skrbela, da so se takoj v mladosti naučili moliti, klicati na pomoč Marijo Devico, pomagati ubožcem in jih ljubiti, ka or brate. Njena skrb ni bila zaman: sinovi so rastli v modrosti in v dobrem. Zlasti mali Vincenc, bistroumen deček, ljubezniv in vesel, je kazal takó nežno pobožnost in dobro srce, da je večkrat ganil mater do solz, ki ga je ginjena pritisnila k sebi in mu s poljubi pokazala veselje. Bil je še majhen, toda — ali ni deček začetek moža, kakor jutro začetek dneva?

* *

Kočija se je vračala proti domu in puščala za seboj gost dim prahu, ki se je vzdigal kakor vodoraven steber, potem se razpršil in počasi izginil. Pridrdrala je v podnožje visokega hriba. Konji se začeli počasneje stopati. Deček bistrih oči nekaj opazi, ne vem kaj, in vpije:

„Ustavite, hitro ustavite!“

Na nežen glas malega dečka se ustavijo konji.

Kakor blisk je nežni deček skočil na tla in tekel v podnožje visoke gore, medtem ko mu je

voznik sledil s pogledom in mu vpil: „Toda zakaj? Vincenc, kam greste?“

Ne da bi odgovoril, je deček tekel ter se ustavil pri črnem madežu, tam v podnožju brezdna, in se ljubeznivo pripognil proti pastirčku, ki se je s krvavimi nogami premetaval na zemlji ter pošiljal dolge, bolestne vzdihе.

„Kaj ti je, dragi? Kaj se je zgodilo?“

Pastirček ni odgovoril, preobračal se je in jokalo.

„Govori, dragi moj, nikar se ne boj; povej, kaj se je zgodilo? S čim ti morem pomagati? Povej, vse bom rad storil.“

Morda vsled bolečin, morda radi strahu deček ni odgovoril. Toda slednjič, videč toliko ljubezen, je storil kakor tisti, ki joče in pove, in mu je pripovedoval žalostni dogodek.

* *

Vincenc je pazljivo poslušal in ga pomiloval, potem je tekel k studentu, napolnil kozarec z vodo in jo nesel dečku; umil mu je rane in jih obvezal z belim robcem, medtem mu pa govoril in ga tolažil.

„Kje stanuješ?“

— „Tam, tam gori na vrhuncu hriba.“

— „Revež, zdaj gotovo ne moreš sam iti. Pridi z menoj, te bom jaz peljal.“

— „Ne, nikar se ne vznemirjajte; bom moral še dolgo čakati, ... pa bom šel sam.“

— „Poslušaj me; idi, te peljem jaz!“

— „Oh gospod, kako ste dobri. Toda jaz ne maram zlorabljeni vaše dobrote; pustite rajši, bom šel sam. Proti večeru gredo tu mimo ljudje iz naše vasi, če bom truden, jih bom prosil, in me bodo nesli.“

— „Zakaj hočeš čakati pomoči, ki ni gotova; idi, boš zadovoljen!“

To rekši, ga vzdigne in nese v kočijo, ki se je takoj začela pomikati.

„Povejte, gospod Vincenc,“ ga vpraša voznik, „kaj mislite o tej nesreči?“

— „Kaj naj bi mislil? Storili smo, kar bi moral storiti vsak dober kristjan. Ali naj pustimo na cesti ubovega dečka, tako ranjenega?“

— „Tega ne; toda bojim se, da grof in grofica ne bosta zadovoljna, videč, da se povrneta v taki družbi.“

— „Zakaj bi ne bila? Smo li storili slabo, če smo pomagali ubožcu, ki je toli trpel? Ali me niso vedno učili, da je pomagati ubožcu isto, kot pomagati samemu Jezusu? Jaz mislim, da bodo veseli.“

*
* *

Kočija se ustavi pred visoko palačo. Med služabniki, ki so se zbrali, da pozdravijo mladega grofa, je bila tudi njegova mati, ki se je pri prvem pogledu na mladega pastirčka, raztrganega in umazanega, nekoliko iznenadila, toda iznenadenje je bilo trenutno.

„Mama,“ reče Vincenc, „poglejte ubogega dečka... in v malo besedah ji je vse razjasnil.

Grofica je poslala takoj po zdravnika. Svojemu sinu bi ne mogla lepše postreči. Gledala je dečka kot blagoslov, in to je kazala z besedo in dejanjem.

*
* *

Nekaj let po tem dogodku je umrla mati. Vincenc je oblekel duhovsko obleko. V šoli je bil vedno prvi ali vsaj med prvimi, zlasti v latinščini, grščini, modroslovju in bogoslovju. Z učenjem je združil veliko ponižnost, gorečo ljubezen do Jezusa v zakramentu, nežno ljubezen do Marije Device, veliko usmiljenje do ubožcev in nesrečnih, nenavadno ljubezen do revne mladine. Postal je duhovnik, pozneje škof.

„Ekscelenca,“ je vprašal odličen gospod, „kedar nameravate priti v škofijo?“

— „26. julija.“

— „In zakaj ravno ta dan?“

— „Ker posvečen sv. Ani, varuhinji matere, kateri se moram prvi za Bogom zahvaliti za vzgojo. Zbral sem ta dan, da obhajam spomin in tako izrazim sinovsko hvaležnost.“

— „In kaj nameravate storiti v škofiji?“

— „To, kar mora storiti dober škof. Pred vsem se hočem posvetiti mladini in jo rešiti iz propada nevarnosti; hočem pa tudi razširjati češčenje presl. Srca in češčenje Marije.“

Poznejše delovanje kaže, da se je vestno ravnal po svoji obljubi.

*
* *

Dne 20. februarja l. 1875. je iz lože sv. Petra v Rimu kardinal, dekan sv. zbora, naznajal množici, ki je čakala na širnem trgu: „Imamo papeža, kardinala Joahima Pecci-ja, Leona XIII.“

Novi papež je takoj začel urejevati cerkvena opravila. Ko je vse uredil, je obrnil vso skrb v vzgojo mladine in v razširjanje češčenja Marije Device.

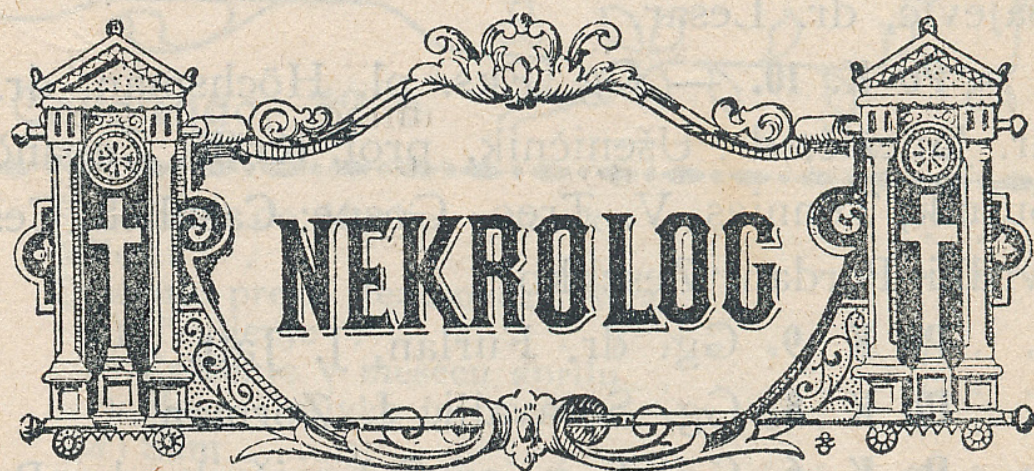
Dne 10. februarja l. 1880., je govoreč rimskim župnikom, rekel: „Povejte staršem, da je zastonj njih sladko upanje, katero stavijo v svoje otroke, ako jim ne dajo krščanske vzgoje.“ — „Če bo mladina,“ tako piše l. 1890., „našla v

družini krepostno življenje, bo preskrbljeno blagostanje človeštva“ (1).

Skoraj ne piše pisma, nima govora, da bi ne omenjal velike koristi krščanske vzgoje: istočasno pa ne opusti priporočati češčenja preblazene Device in ljubezni do ubožcev.

„Ta papež je velik v vsem,“ je nekoč rekel odličen mož, „velik v vedi, v razširjenju vsega dobrega za blagor sv. cerkve in človeške družbe, — toda nad vse skrbi za ubožce in za krščansko vzgojo mladine.“

In odkod to? Od dobre vzgoje, katero je prejel od skrbne matere.

Stolni dekan in zlatomašnik

vč. gospod **Andrej Zamejic**

se je rodil v Horjulu 20. novembra, l. 1824. Leta 1848. je bil posvečen v mašnika. V svojih dolгих letih visokega poklica je bil vzor gorečega in pobožnega duhovnika. Kjerkoli je mogel, povsod se je trudil za blagor revnega ljudstva. Deloval je mnogo na slovenskem književnem polju in izdal več poljudnih slovenskih spisov. Med sodelovavci, ki so predstavljali sveto pismo, najdemo tudi Andreja Zamejica. Poslovenil je knjigi Makabejcev, evangelija sv. Marka in sv. Lukeža ter liste sv. Jakoba in sv. Jude. Njegovo književno delo je tudi: „Kratki katekizem v vprašanjih in odgovorih, „Veliki katekizem“ in „Napeljevanje k spovedi.“

Njegovo posebno veselje je bilo podpirati krščanske misijone, zato je posvetil vse svoje moči „Dejanju sv. Detinstva.“ Sam je napisal „Nauk o sv. Detinstvu“ ter urejeval in spisoval misijonska poročila in sicer od petega zvezka do današnjega dne.

Bil je velik občudovavec don Boskovih del. Njegovo ime najdemo zapisano med prvimi slovenskimi sotrudniki. Bil je ustanovnik salezijanskega zavoda v Ljubljani. Kadarkoli je mogel, vedno je prihitel salezijancem pomagat. Zato se ga hvaležni spominjajo in ga priporočajo v gorečo molitev.

P. V. M.

(1) Pismo „*Sapientiae christianae*... 10 jan. 1890.

BOG PLAČAJ!

vsem, ki so pripomogli k lepi božičnici. Hvala vsem spoštovanim dobrotnikom in dobrotnicam, ki so z delovanjem in darovi hoteli razveseliti male gojenčce. Ostali jim bodo vedno hvaležni in se bodo hvaležno spominjali vseh, še posebno pa cenjenih dam Josipine Kos in Marije Alešovec, ki sta se skozi več tednov trudili z nabiranjem darov.

Dobrotniki, ki so pripomogli k božičnici na Rakovniku:

GROFICA CHORINSKI K. 40.

Po K. 20. — Gg. Iv. Hribar, I. Krisper, Art. Mahr, Škrl, I. Knez, gospa A. Š., Vč. g. Sajevec, dr. Lesar.

Po K. 10. — Gg. Eks. pl. Höchsman, dr. Bretl, dr. Stare, vč. g. Flis; vč. gg. dr. Pečjak, dr. Janežič, dr. Ušeničnik, prof. Kržič, Zupančič; — gg. sod. pred. Levičnik, Mühleisen, Vilhar, Sušnik, Tönnies, V. Treo. Gospe: Casulich, Češnovar, Krisper, Jarc, gdč. Jančar, gdč. B. Smole, tvrdki Perdan, Zeszhko.

Po K. 9. Gg. dr. Furlan, J. Jatt.

Po K. 8. Gg. Seravalli, I. Zorman.

Po K. 6. Gg. č. g. prof. Levičnik, dr. Praunseis, Zinauer; — gospe: A. Dolenc, Župnek, Jaklič, Fajdiga, gdč. Huth.

Po K. 5. Č. gg. Erker, Kajdiž, Fettich-Frankheim, Potokar, Leben, dr. I. Žitnik, Šiška, Smolnikar. Gg. grof Lichtenberg, F. L., Kastner, Hauptman, Grassi. Gospe: Hamerschmit, Schöpl, Schnediz, Schupler, Schmarda, M. Kosler, Velkavrh, Ihl, Košenina, Čik, gdč. Jarc.

Po K. 4. Gg. č. g. dr. Čekal, Smrekar, P. Kosler, A. Zajec, J. Lončar, Murnik. Gospe: dr. Šlajmer, O. Rudesch, Novak, Polec, Lenče, Toman, Korin, Belič, Kunčič, gdč. Strak, g. Bavdek.

V blagu so darovale tvrdke: Mayer, Souvan, Škaberne, Persche, Till, Schumi, Krisper, Haman, Mejač, Gassner, Zoblin, Nemetz, Hribar, Wagenpfeil, Meisset, Giontini, Škof, Urbanc, Žibert, Kat. Bukvarna, Verovšek, Stupica, Celar, Zelenka, Kostevc, Milavec, Kenda V., Stakul, Mathian, Mihelič, Planinšek, Benedikt, Schmitt, Agnola, Voltman, Podlesnik, Zalaznik, Novotny, Dolenc, Drofenik, Szantner, Bernard, Bernatovič, Bonač.

Tem in vsem tu neimenovanim, kličemo hvaležni: **Bog plačaj!**

Vodstvo sal. zavoda.

Zveza ljubezni v devetih službah. — Izdal salezijanski zavod v Ljubljani. Velja vezana 40, po pošti 45 vinarjev. Da bo naročnikom lažje, lahko mesto denarja pošljejo poštne znamke.

Na ples. — Pod tem naslovom je pred kratkim izšla poljudna knjižica v drugem natisu. Prvi natis je bil v par tednih razprodan. To priča, da je knjižica velike veljave. Knjižica je pisana za prijatelje in sovražnike plesa, za izobražence in priposte, za stare in mlade. Cena knjižice je tako nizka (30 stotink), da se komaj pokrijejo stroški. Vsem jo toplo priporočamo. — Naroča se po dopisnici (ker se bodo prilagali **poštni čeki**) edino pri upravnistvu in urednistvu "**Družinskega Prijatelja**" v Trstu, Via S. Francesco d'Assisi, 15, I n.

Z dovoljenjem Nj. Emin. kardinala nadškofa turinskega
Tiska „Salezijanska tiskarna B. S." Via Cottolengo 32, Turin (Italija)

Odgovorni urednik za Italijo: Jožef Gambino.

Upravnistvo: „Collegium Salesianum" — Rakovnik pri Ljubljani.

Odgovorni urednik za Avstrijo in Ogrsko; Josip Valjavec.